

ABONAMENTUL

an . 28 Cor.
 jum. . 14
 lună . 2.40
 Anul de zi pentru Ro-
 ma și străinătate pe
 an 40 franci.
 An pentru oraș și
 comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA :
 Strada Deák Ferenc Nr. 20.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.
 Mulțămite publice și Loc
 deschis costă fiecare șir
 20 fileri.
 Manuscripte nu să înapo-
 lază.

Pentru țărănime.

Arad, 16 August.

Am publicat în unul din numerele tre-
 și au publicat și alte gazete ale no-
 un mic aviz trimis de banca „Econo-
 din Cluj, în care se da de știre că
 acțiunea acelei bănci în înțelegere și
 ajutorul mai multor oameni de bine din
 a hotărât înființarea unui „Birou
 informațiuni”, menit să servească
 uit, oral și în scris, pe orice țăran s'ar
 ceptă cătră el cu rugarea de a fi lămu-
 asupra chestiunilor administrative, de
 pt bisericească și școlară, asupra chestiu-
 r medicale, militare și de asigurare

Șeful, serviciului este: d. Dr. Amos Frîncu,
 deat.

Secretarul: d. Dr. Valentin Poruțiu, avocat,
 dau informații în toate afacerile de drept
 suite la avocați și pentru raporturile cu to-
 șiiile.

Membrii serviciului:

In chestiuni de drept bisericească și școlară: d.
 Istvan Papp, asesor orf. p.

Pentru afaceri administrative sătești și dări
 ete: d. Gheorghe Faragó, notar în pensie.

Pentru afaceri de drept sanitare și medicale:
 Dr. Basil Basiota, medic.

Pentru afaceri de socoteli: d. Iosif Orga, se-
 rar de bancă și d. Sabin Nemeș, funcționar
 bancă.

Pentru asigurări de tot felul: d. Valentin
 gan, casier de bancă.

Pentru afaceri militare: d. Traian Roman,
 elist.

Avizul acesta a trecut neobservat de în-
 treaga noastră presă, căci la noi mai bu-
 curos se răscolesc patimele prin fel de fel
 de certuri personale, decât să se discute
 serios și cu temei forma cea mai potrivită
 prin care am putea să scoatem din crunta
 mizerie și din desorientarea completă asu-
 pra drepturilor ei, țărănimea noastră pe
 care o slăvim pe la adunări populare cu
 vorbe aduse pe podobie.

Deși noi recunoaștem și o spunem la
 toate ocaziile că elementul nostru cel mai
 sănătos naționalicește este țărănimea, to-
 tuși nu am făcut până acum decât foarte
 puțin pentru folosul acestei „talpă a țării”.
 Li cerem votul la alegeri, adeseori trebuie
 să o facem să înfrunte sulitețele jandarme-
 rești, îi vorbim cu patos despre luptele
 noastre naționale, dar cu toate acestea nu
 voim să legăm de noi prin nimic aceste
 mari mase populare chinuite de necazurile
 vieții.

Este adevărat că luptele noastre se
 poartă în primul rând pentru păstrarea
 ființei noastre naționale, că prima noastră
 datorie este să aprindem în sufletul po-
 porului focul dragostei de limbă, dar tot
 atât de adevărat este că niciodată nu vom
 putea da o luptă hotărâtoare cu asupritorii
 noștri, dacă nu vom putea să ridicăm țăr-
 nimea noastră la o bunăstare materială
 care să-i dea și posibilitatea unei culturi
 corăspunzătoare. Luptele noastre politice
 cu sau fără voia noastră, au ajuns astăzi
 într'un stadiu când nu mai e de ajuns să
 afirmăm prin graiu viu că suntem români.
 Astăzi nu mai putem zice că facem politică
 românească când declamăm o poezie

de-a lui Alexandri și înjurăm pe contele
 Khuen că ne asupește. Nici invocările
 răsuflate ale strălucitei noastre origini îm-
 părătești nu mai fac parte din armele no-
 stre politice. Acest fel de a lupta a trecut
 și trebuie să treacă în domeniul trecutu-
 lui. Mari acțiuni economice și sociale con-
 stituiesc astăzi baza de operație a politicii
 tuturor popoarelor. Oratoria cu frumșețile
 ei se ridică numai ca o spumă ușoară la
 suprafața grozavului război economic ce
 se dă în adâncuri, ea rămâne o mică să-
 geată ușoară și de multe ori nevinovată,
 care numai atunci rănește primejdios când
 pornește din mâinile unui popor sprijinit
 pe temeiul unei organizări economice și
 sociale solide.

La noi se consideră prea puțin acest
 adevăr. Cel puțin până acum am crezut
 că din lupta noastră mare și neîndurată
 poate să lipsească această armă sigură.
 Abia dacă pe ici pe colo, oameni singura-
 tici, fără vre'un sistem oarecare și fără spri-
 jinul unor instituții sau corporații națio-
 nale, s'au încercat, nu cu prea mult succes,
 să facă ceva.

Iată de ce ne bucuăm și nu avem des-
 tute cuvinte de laudă pentru inițiatori,
 când putem să înregistrăm înființarea
 unui „Birou de informație” gratuit pen-
 tru țărănimea noastră. Nevoile poporului
 nostru sunt atât de multiple și atât de ex-
 ploatare de fel și fel de aventurieri, oa-
 meni fără de inimă. Notarul satelor no-
 stre este atât de străin și de înstrăinat de
 țărănime încât serviciul lui aduce de cele
 mai multe ori dezastru, asemenea și sub-
 prefectii și toată ceata de funcționari ad-

VOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Armonia reciprocă.

De A. C.

In rochia ei albă, lungă și ușoară, prinsă cu
 șie îngustă de mătăasă, tot albă cu un deget
 jos de sini, tinăra femeie părea o arătare din
 me, în mijlocul copacilor stufoși din parcul
 C. unde ne adunaserăm ca să petrecem
 ea. O masă de grădina pe care ardeau zece lu-
 ări ocrotite în bășieci de sticlă ne străngea fa-
 rar în jurul ei. O atmosferă suavă de vară se
 sura dulce în plămâni noștri. Un vânt ușor
 găia vârfurile platanilor. În depărtare răs-
 strigățele marinarilor de pe Sena și un pleo-
 de vâsle ne ajungea la urechi. Luna nu răsă-
 încă, iar stelele străluceau mai cu putere în
 ei, ca un cârd de copii ale căror risete sunt
 gălăgioase când mama lor nu este acasă.

Și stam de vorbă, și rideam, și atingeam che-
 ri serioase și glumețe în acel parc ospitalier
 cat pe înălțimile Mendonului. Eram la oaltă
 mulți bărbați și mai multe femei, scriitori și
 și soții de artiști. Cea mai veselă însă, cea
 grațioasă și mai vioaie dintre foți, era fără
 lală d-na R., tânăra femeie cu rochia albă,
 și ușoară de care pomemii. Glasul ei dulce
 în cuprinsul aromit; hohotele ei de ris că-
 ca o cascadă de perle; mișcărilor ei aveau rit-
 unei poezii de Verlaine, atât de ușoare și de
 vioase erau. Soțul ei, un funcționar deja
 ru, emitea, stând de vorbă cu stăpâna casei,

paradoxe plină de vervă și atât de neașteptate,
 încât scorneau un răs general.

Scriitorul René Boyliver, unul din cei mai
 distinși romancieri francezi și căruia Emile
 Faguet i-a prezis cu convingeri că va încinge o-
 dată subțirea spadă de academician, își între-
 rupse deodată vorba și urmări cu un zîmbet lung
 și atent gesturile mlădioase ale tinerei femei.
 Apoi scriitorul se întoarse din nou la mine și mă
 privi cu același zîmbet meditativ. Discutasem mult
 eu dânsul în seara aceea și așteptam să ne conti-
 nuăm conversația asupra lui Alfred de Vigny pe
 care o începuserăm cu mult interes. D. Boyliver
 însă se sculă de pe scaun, și punându-mi mâna pe
 umăr îmi propuse o plimbare prin parc. Ne îndreptarăm
 amândoi cătră fundul grădinii urmări-
 ri de glasurile din jurul mesei și de funul țigă-
 rei de havana din care sorbea romancierul.

Ne așezarăm pe o bancă verde, în dreptul unui
 strat de rozote, al căror parfum dulceag ne îm-
 prejmuia ca o rețea nevăzută. Romancierul își
 înclină fruntea, apoi o ridică iar în vreme ce eu
 urmăream din ochi umbra pe care barba lui stu-
 foasă o pune pe albeața imaculată a jiletcei lui
 de mătăasă!

— „Ce zici de soția lui R.?” mă întrebă el
 deodată, cu același zîmbet pe care-l avusese cu
 câteva minute înainte, privind la tinăra femeie.

— „E încântătoare”, răspunsei eu cu rez-
 zervă.

René Boyliver avu un zîmbet nou de o fineță
 ascuțită.

— „Ghicesc eu ce crezi despre dânsa: că e
 încântătoare, că e grațioasă din cale afară, că e

plină de vervă, dar că inteligența ei nu se ridică
 deasupra normalului — nu este așa?”

Clătina din cap, zîbind la rîndul meu.

— „Dar de Gaston, ce crezi?” mă întrebă din
 nou scriitorul, după puține clipe de tăcere.

— „De soțul ei? În aceste caz lucrurile se
 schimbă. Eu cred că sculptorul e unul din cei
 fini și mai profunzi artiști din câți cunosc”, răs-
 punsei eu cu glas hotărît.

— „Da. Și e vesel, înamorat de viață, totdea-
 una gata să se declare fericit de tot ce i-se în-
 tâmplă. Un caracter de aur. Ei bine, privind adi-
 neaora la soția sa, am făcut niște reflecții foarte
 interesante din punct de vedere psihologic. Ce
 zici: ți-ai putea-o d-ta închipui pe d-na R. altfel
 de cum o cunoști?”

L-am privit întrebător pe interlocutorul meu,
 fără să-i răspund. D. René Boyliver urmă:

— „Te întreb dacă ți-ai putea-o închipui pe
 dna R. cu un caracter opus aceluia pe care îl are,
 adică: în loc să fie veselă, mlădioasă și vioac
 cum o știi, să ți-o închipuiești rigidă, întunecată
 și sgârcită la vorbă. Seurt, un temperament de
 o sobrietate excesivă.”

— „Nu știu, unde vrei să ajungi!”

— „Ei bine, ascultă. O cunosc pe tânăra fe-
 mee de mulți ani, de vre-o opt sau zece, dacă nu
 mă înșel. Am cunoscut-o bine pe aceea vreme. Nu
 era încă măritată, firește. Și o am parcă în fața
 ochilor, așa cum era pe atunci: cu un chip cam
 posomorât și puțin mobil, incapabilă de entu-
 ziasm, de veselie, de vioiciune. Ochiul ei erau de-
 parte de a străluci de pofta de viață care licărește
 azi întrânșii, sufletul ei tresărea foarte rar, era
 o domnișoară drăguță și banală, din care nu pre-

ministrativi lipsiți de orice durere și înțelegere pentru nevoile țăranilor. Nu mai vorbim de chestiunile de drept, o adevărată „terra incognita” pentru plugarii noștri, cari repede se aruncă într'un proces și ușor și prăpădesc toată biata lor avere pe „ștempele” și petiții. Afacerile militare, afacerile de bancă și celelalte despre cari vorbește avizul încă sunt atât de necunoscute și rău interpretate de țărani încât de cele mai multe ori ele îi insuflă o adevărată teamă bietului om dela țară.

Se simția dar lipsa unor instituțiuni, cari cu desinteresare și nu din speculă să pună degetul pe rana aceasta a societății noastre. Fruntașii noștri dela Cluj au văzut-o mai curând și cu prilejul jubileului băncii lor „Economul” au deschis acest „Birou de informație” gratuit pentru orice țaran. Am dori ca în fiecare centru românesc fruntașii noștri să se pătrundă de însemnătatea acestor instituțiuni și să înființeze peste tot locul „Birouri de informație” gratuite pentru țărani. Nu să cheltuiască nimic cu ele, decât o leacă de oboșală răsplătită prin roadele naționale nepretuite ce aduce. Facem deci apel la toți conducătorii noștri să se grăbească să imiteze pilda celor dela Cluj.

Democrația noastră, iubirea noastră de popor, numai atunci vor fi adevărate când le vom putea arăta și prin fapte.

Sedința Camerei. După două zile de vacanțe, deputații s'au întrunit azi la ședință ca să voteze. Nu s'a intrat în discuția reformelor militare.

La sfârșitul ședinței deputatul Györffy Gyula a adresat guvernului o interpelare în chestia dimisiei baronului Schönaich.

A răspuns ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry, declarând că demisia baronului Schönaich nu influențează întru nimic reformele militare.

Un fost ministru sârb despre România.

Fostul prim-ministru al Serbiei, Vladan Georgevici, care a fost câteva zile oaspele regelui Carol al României, tipărește azi în ziarul „N. W. Tageblatt” impresiile cu cari a plecat din Sinaia.

Vladan Georgevici fusese invitat de regele Carol, care citise lucrarea sa „Europa și Balcanul”.

În articolul pe care îl publică azi în „N. W. Tageblatt” fostul prim-ministru al regelui Milan, spune între altele:

După haosul din 1866, România era într'adevăr pustietatea descrisă de Thouvenel și Bismarck. Regele Carol a prefăcut-o în actualul stat civilizat, puternic și înfloritor, reînviind după mii de ani Dacia-felix. România este legată de Balcani prin Dobrogea, recâștigată după războiul dela 1877, aparține totuși Europei mijlocii și trebuie să servească drept pildă țărilor balcanice cari pot vedea cu ochii ce este în stare să facă un domnitor închinat datoriei sale, într'o viață de om.

Vladan Georgevici face apoi istoricul războiului pentru independență, amintind vitejia românească și marea ingratitudine a Rusiei și adăugând că este foarte posibil ca regele Carol de câte ori își atarnă ordinul Sfântului Gheorghe, trebuie să aibă un zîmbet dureros, amintindu-și de Basarabia răpită.

Toate statele balcanice înțeleg foarte bine aceasta, deoarece, cu toată dragostea lor seculară pentru Rusia, aceasta i-a tradat totdeauna. Cu toate acestea soarta României este mai bună. Întrucât ea a ajuns să aibă o adevărată independență.

Regele a știut să păstreze principiul constituțional, intervenind totuși personal cu toată energia de câte ori inereșele mari ale patriei o cereau. Grație lui, țara a reușit să străbată numeroase crize politice, dar mai ales să rezolve cu prea puține jertfe răscoala din 1907, care ar fi dus la prăpastie pe ori care alt stat tânăr. Aceasta nu se datorește dinastiei străine, ci calităților personale excepționale ale regelui Carol. Ca exemplu avem Grecia și Bulgaria cari deși au domni străini au rămas inferioare. Pe de altă parte trebuie amintit că domnitorul Cuza care a realizat unirea principatelor române era pământean, iar Mihail Obrenovici de asemenea pământean, a ridicat Serbia în ochii lumii civilizate.

Regele Carol a declarat că la începutul domniei idealul său era să ridice România la înălțimea Serbiei sub Mihail Obrenovici.

Dacă lucrurile s'au schimbat azi, Georgevici atribuie aceasta genialității regelui Carol.

Regele a declarat că deși a fost silit, ca rege și soldat, să renunțe la proprietatea regimentului de infanterie sârbesc, care participase la tragedia regelui Alexandru și a reginei Draga, totuși sentimentele sale și cele ale poporului românesc pentru Serbia au rămas aceleași prietenești.

Vladan Georgevici amintește apoi momentul când regele Carol a devenit proprietarul aceluia regiment.

Regele României era atunci în mare doliu după moartea micii principese Maria.

Georgevici reproduce scrisoarea mișcătoare adresată atunci de regele Carol primului ministru sârb.

Trecând la o altă ordine de idei, fostul prim-ministru sârb vorbește de situația în care se afla regele Carol, când urcându-se pe tron, ofițerii i-au cerut printr'o adresă colectivă să pedepsească pe ofițerii cari au complotat contra lui Cuza. Regele Carol a dat atunci răspunsul istoric că „a venit să creieze un viitor, iar nu să judece trecutul”.

Rezultatul acestei atitudini este că România are azi o armată realmente devotată tronului și demnă de absolută încredere.

Vladan Georgevici a prezentat regelui lucrările sale și acesta i-a dăruit din biblioteca sa broșura despre „Nicopole”, comunicare pe care a făcut-o Academiei române.

Regina l-a întâmpinat îmbrăcată în alb, cu obrazul încadrat de părul ei ca zăpada și cu ochii strălucind de bunătate.

Fostul ministru sârb i-a zis că este fericit că poate să sărute mâna care a uscat atâtea lacrimi și a alinat atâtea dureri.

Regina i-a răspuns:

„Ah, scumpe ministre, este atâtea suferință pe lume încât nici regii nu pot face mult”.

Au sosit apoi moștenitorii tronului: prințul, un ofițer elegant și maiestos, principesa, o figură junonică. Principesa i-a întins mâna să i-o sărute și apoi a vorbit cu el englezește. Georgevici are cuvinte de laudă la adresa Castelului Peleş și a împrejurimilor sale și observă că pe biroul regelui se află portretul primului împărat al Germaniei.

vesteam să iasă femeia grațioasă și vioaie de azi. Căsătoria a făcut dintr'ansa cea ce e în aceste clipe”.

— „Căsătoria? făcui eu pe gânduri. Mărturisesc că sunt numeroase femeile al căror caracter se modifică după căsătorie. Și mai cred că această schimbare depinde în mare parte de bărbat.”

— „Aici am voit să ajung, răspunse scriitorul inclinându-și capul cu vioiciune. N'ai idee de înrăurirea pe care o poate avea temperamentul soțului asupra caracterului soției și vice-versa. Acela care posedă o personalitate mai puternică influențează pe celălalt. În general, femeile sunt influențate de bărbat. Există o lege psihologică, pe care aș numi-o legea de armonie reciprocă, care prezidează întotdeauna la însoțirea bărbatului cu femeia. În sufletul lor are loc un schimb de instincte într'adevăr miraculos. Dar nu fără rezistență se produce acest comerț psihologic. Cel mai generos este desigur sufletul dotat cu o personalitate mai puternică, care își împune darul de sentimente; și cu cât sufletul receptiv e mai slab, cu atât se împotrivesc mai puțin curentului de instincte ce-i sosește dela cel bogat, și cu atât primește mai mult. Uite, bunăoară cazul d-nei R. E adevărat că soțul ei este un artist, cu o personalitate mai presus de normală, de unde imensa metamorfoză a femeii. Temperamentul ei firesc era sobru, și vezi acum cât de exuberant e; pofta de viață nu era caracteristica ei, și iată-o acum veselă, răzătoare, susceptibilă de fericire. Întreg sufletul lui Gaston a trecut parcă într'nsa, fără nici o sforțare aparentă. Închipuiește-ți-o acum pe femeia aceasta măritată cu un bărbat comun,

rece și taciturn: cât de deosebită ar fi ea de ce este azi! Trăsăturile ei chiar ar fi altele: n'ar avea chipul animat și mobil pe care-l are, ci rigid și neplăcut; ochii ei în loc să strălucească de plăcerea de a trăi, care-i face atât de atrăgători, ar fi stinși și fără expresie; buzele ei și-ar pierde grația și roșeața pe care le privim cu atâtea plăcere, ele s'ar crispa și ar păli — în sfârșit, ar fi o ființă cu totul deosebită”.

În clipa aceea mai multe glasuri ne strigară pe nume. Am răspuns că venim numai decăt. Cel din urmă pătrar al lunii se ivise pe cer; văzduhul se răcorise și mirosul ierbei și al florilor se făcea mai puternic. D. René Boylve urmă:

— „Caracterul omului depinde atât de mult de însușirile sale. Problema căsătoriei este, după mine, cea mai importantă a vieții. Femeile mai ales au totul de așteptat dela căsătorie: nu de ele depinde să fie bune sau rele, plăcute sau neplăcute, cinstite sau necinstite. Fără îndoială că ele au un fond al sufletului lor care predomină întotdeauna: dar fondul acesta este așa de susceptibil de a fi modificat. Uite, mă gândesc la un lucru ciudat: închipuiește-ți un scriitor de talent, un observator infailibil care s'ar apuca să scrie o nouă dna Bovary, bunăoară, o nouă Anna Karenina, ale căror eroine, păstrându-și fondul lor sufletesc și nuanțele fizice ce le deosebesc, ar fi transportate în împrejurări diferind de acelea în cari au trăit, și ale căror soți și amanți ar fi alții. Nu ți-se pare că aceste noi Emma și Ana, ar fi de nerecunoscut?”

Romancierul se ridică de pe bancă, își aprinse o nouă țigară și vorbi stând pe loc, în vreme ce în ochii lui serioși străluci o scânteie de veselie.

— „Ce ai zice d-ta, bunăoară, de următoarea propunere a mea: O cunoaștem amândoi pe d-na R.; ei bine, n'ar fi curios ca ea să ne servească amândurora drept eroină de roman? D-ta ai descuric-o spre pildă în starea ei de azi, alături de un soț de temperamentul lui Gaston; eu, la rândul meu, aș plasa-o în alte împrejurări, alături de un bărbat cu o altă psihologie. Și titlul romanului nostru să fie același... Hai? Ce zici?... Nu e planul meu delicios?”

Și râzând cu veselie, ne-am apropiat amândoi de cercul de lumină, de unde glasuri glumețe ne acuzau că am plănuit cine știe ce spargere, complicată cu omor...

Meudon, August.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugăminte să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA“

Scrisori din Iași.

In viligiatură la Dobrovăț.

Am fost și eu în viligiatură. Credincios obiceiului românesc — numele îl arată — am și eu să mă afund măcar pentru 24 de ore, în anticamera nebiruită a mândrilor noștri codri... în antrepriză grasă atâtor evrei iubitori de viață muntoasă. Ce vrei. Boerul tot boer. Mai puteam suferi un pic, dogoreala asfaltului nemiloasă, monotonia aceleiași vieți banale, sfera acclorășii canale ce în fiecare oră, își arde același aer de sănătoasă viață.

Am șters-o deci frumusețea, vesel ca un ministru, ușor ca un discurs parlamentar, plin de glorie și de vise ca un politician român — am și eu în revărsatul scilpitor al unei dimineți frumoase... ba nu, în căldura minunată a unei dimineți de Iulie, pe la 2¹/₂, atunci când și în zilele de electricitate par'că, obosite, leșinate și rădăf, își întind maiestros imensul lor trup de la dealungul trotuarelor pustii; atunci când celălalt celor mai oțelite elopote se topește în eleioasă masă de lichid pe deschizăturile veștintunecoase ale turnurilor ogivale, pentru că apoi să se prelingă, încet, până jos în splendetalactite lucitoare, ca și spermanțeta albă a unei lumânări de birjă!...

Ami așezasem de cu sară geamantanul, având să pun în el tot ce mi trebuia pentru o călătorie atât de lungă; două gulere, o pereche de șosete, trei batiste, o cămașă, câteva ziare. Ingeamantanul bine, îi petrece pe sub păntece două curele de siguranță, îl mai examinez odată cu deamănuntul și încredințat că totul mergea mai exagerat ordine, îl pun frumos după de ieșire, ca a doua zi să-l am mai la îndemână când oi pleca.

N'am putut dormi toată noaptea. Gândul că nu voi dormi în altă parte, într-o altă cameră, pe un alt pat, că voi bea diminețea altă dată cu lapte, că mi voi petrece prin păr, după ce alut într'un alt lavobou, cu un alt lighean în o altă cană, un alt peptene decât al meu cu dinți lipsă; că mi voi plesni privirea de tipuri necunoscute, că voi putea vorbi și altfel de cum ești obișnuit să vorbești cu cei prea cunoscuți; gândurile acetee toate mă făceau să mi se răsară somnul și toată noaptea zic, n'am putut închide ochii, învârtindu-mă în pat, țin minte, de ieri.

Un lucru mă neliniștea. Nu știam dacă o să mi se ia banii. Îmi împrumutasem, nu-i vorba, și eu, dar dacă n'o să mi ajungă; de unde să împrumut? Ingrijorat, încep să mi depăn în gând prin mîntă după alfabet toți bunii mei prieteni a căror generozitate rămânea să fie pusă la încercare. — Popescu? Nu-i bun. — Alexanrescu? N'are nici el acuma. — Ionescu? A plecat la munte. — Vasilescu? A, da, Vasilescu; el trebuie să aibă; măcar 5 lei. Repede mă scot din pat, aprind lampa, îmi scotocesc prin veșnicul carnet de note, iau un creion în mână și încep din ochi de nesomn, într'un dictando stil de mașcat însemn în dreptul zilei respective: de împrumutat măne la Vasilescu 5 lei.

Leșisem de mult din oraș și străbăteam câmpul stearpă ce se întindea la poalele repezi ale muntelui; rezemat gânditor de gratiile reci ale restreii vagonului de clasa II — călătoream cu clasa II — priveam contemplativ orașul muiat în purpură de soare, îmi luncam lucirea ochilor asupra coperișurilor scilpitoare ale atâtor palate vechi, vreme ce o adiere tainică, răcoroasă îmi alinaa tremurături ușoare pădurea părului meu de păr visător.

O! Iași! Ingrămădire de case și intrigi, de serii și ipoerizie desfrînată, de palate și fanfanadă, de fabrici și demagogie, de copaci și pănte răutăcioase, de turnuri și obraznicie, de

maidane și tulburări zgomotoase, de căzărmi și trîndăvie prostească, de cluburi... o Iași nenorocit, cât aș da să nu te mai revăd.

Să nu te mai revăd până ce palatele tale, fabricile, căzărmiile, bisericile, aleele, turnurile tale nu se vor fi dărîmat până în temelie.

Să nu te mai revăd până ce maidanele'ți murdare nu se vor fi curățit de tulburările ce-o neliniștesc, nu se vor fi discotorosit de chipurile bronzate — ce-s și nimicurile acetee? — pe cari voinți nebune cată să ți-le împămîntenească în țărîna ta sfîntă.

Să nu te mai revăd... și deodată grăbitul tren ce mi purta în goană nebulă eul meu material, în timp ce eul psihic cu o putere centripetă mi-l prăbușea în zări neexplorate — să nu mă aflu vre-un englez că, practici și insinuanti cum sunt, mă silese să le concesionez și explorarea visurilor mele înferbântate — și deodată trenul grăbit, printr'o cotitură bruscă intră în cuprinsul altor priveliști; iar Iașul, hultitul Iași dispăru rușinat până în ultimele bordee de mahala, ca o răsbunare cerească a pornitului meu blestem!

O! Natură! Ce frumoasă ești. Te-au cântat în mersul timpurilor mii și mii de cântăreți, te-au eternizat pe pânze scump luate mii și mii de pictori, te-au poetizat atâția înfierbântați la mîntă, unii mai bine, alții mai prost și încă nimic, dar absolut nimic din nepătrunsul negrăit al firei n'a putut fi tălmăcit în slove și pânze!

Unde poate stupida mîntă omenească să depene în secătura țestei sale atâta înțelegere și minunăție câtă a turnat dumnezeul părinților noștri în cele șase zile memorabile de plămădire pămîntescă? Haida de. Geniul? O prostie. Doar el e — s'a arătat acetee — pornirea bolnăvicioasă, patologică a echilibrului nostru mîntă. Omului — acest hidos animal biped — îi e dat să nu priceapă tainele firei universale, ci să și ducă cuminte viața seurtă de nemernic tărîtor.

Iar dacă azi, obraznic cum l-a lăsat diavolul, își elădește disprețuitor mîntăre palate de marmoră sau de cristal... foarte rău; iar dacă mîntă sa cată să iasă din rumețarea atâtor lucruri înțelepte și și înaltă impetuos nădejdea cătră lumi de închipuire bolnăvicioasă... și mai rău. Trebuie făcute legi severe. — Parlamentul român e cel mai abil furnizor. — Legea legilor, un fel de Constituție, care să se poată călca — care să nu se poată călca, că doar de aia e Constituție și prin care să se interzică vicțituoarelor omenești avântarea mîntă mai presus de prostia semenilor săi!

În gara Bârnova mă dau jos, după ce obosit de drum se oprește și trenul pentru o clipă — mișcătoarele harnice se odihnesc puțin — îmi cumpăr de 5 bani pere, totdeauna am disprețuit mulțimea banilor, și după ce mai privesc încă odată la cel ce mi-a purtat fantazia mi bogată prin regiuni, prin cari nici aprinderea celui mai abracadabrant deputat al țărînimei după 1907, n'ar fi fost în stare să se avante, mă afund cu pași pedanți de pustnic mîntăre prin pădurea răcoroasă de stejari.

O! Codru! În susurul gădilitor al șoptelor tale repezi, în alb-vînatul tău luminos ce ți învâluie din toate părțile mîntărele tale șolduri de fecioară, în tăcerea adâncă de-o sfințenie necuprinzătoare, în blîndețea prietenoasă cu care întimpini pribegia fiarelor sălbatice, în curățenia adâncurilor tale necercetate, în binemiositorul parfum cu care ți împodobești mîntărele poene rîzătoare, în mîntă drept-judecată a pornirilor tale de răsboinică apărare, — în viața ta, o codru, se cuvîne să oglindim mersul vicții noastre omenești!

Eram desconcentrat. Priviam aiurit frumusețea acetee dumnezeiască, ascultam cu lăcomie muzica acetee Wagneriană închogată capricios din fiece șopotit de frunză, din fiece cădere săltăreacă de apă, din fiece trosnitură urmată de ecouri pre-

lungi și dureroase ca un tremolo superb de pedală.

Dar n'am putut gusta prea mult dulceața acetee muzicii îngerești; semiintunerjeul răcoros de codru îmbătrînit sub povara atâtor ani pierduți, începu să dispară, și'n fața noastră, adăpostit părintește de două coline înceringurate, se arată rîzător și mîntăre satul viligiaturei mele.

Un sat cum nu sunt multe prin părțile acetee. Cu două biserici, cu trei școli primare, cu spital, cu sală de bac, cu teatru sătesc, cu societate culturală, cu Bancă Populară, cu Magazin de consum, cu neînțelegeri și intrigi, cu delapidări și chiverniseli neonest, cu ambiții și elocotiri înăbușite, cu elită și vulg, cu grupuri politice distincte... mă rog, sat, în care eurentul învictor de prefacere radicală și-a arătat drăgălaș și zgolbiu puțința unui viitor strălucit.

Curios; sat cu însemnătate istorică, în care până azi străjuește impunător și falnic monumentul cel mai viu pe care strămoșii noștri înțelegeau să-l dea izbăvirei unor vremuri de încercată trudă, unde fiecare petricică, fiecare colțisor poate însemna pentru omul zilelor mîntăre, un îndemn, un glas de rîvnă, o primenire sufletească, o reculegere sănătoasă, un muștrător aspru pentru cei șovăelnici; unde exemplul de rîvnă, dragoste, hotărîre, îndărătnicie, pietate, milă, frățietate, unde toate acetee calități strălucite se pot întruchipa prin coborîrea amintitoare a celui Mare Voevod Ștefan ce și-a zidit mîntăre creștinească în Dobrovățul anului 1504; curios cum de urmașii Voevodului mort cu două luni după terminarea sfintei mîntăre, nu pot înțelegere și simți extraordinara răspundere față de pietatea numelui lui, față de omenia celor de azi, de a nu pângări prin întinarea atâtor căderi dureroase, curățenia unor timpuri de vrednicie.

Știți, în jurul așezărilor sfinte ale neamului e un păcat și o trădare să trăești viața tuturor compromisirilor false. În jurul lor se cuvîne să trăiești viața ceia curată și cinstită care singură te poate ridica față de trecentul atî de vrednic de urmat. Altfel, toată acetee ingrămădire de ură și clevetire răutăcioasă, de abuz și falsitate, samănă cu acele șapte tainice de perzătoare mîntăre, cu acele încălcări năvălitoare gata să spulbere satanic până și cultul amintirilor vechi de glorioasă ființă.

Și cu toate acetee, să mă credeți, oamenii acetee din Dobrovăț pe cari i-am descris cu atâta asprime, nu sunt de loc vrednici de ocără. Sunt oameni foarte cum se cade. Buni, îndatoritori, prietenoși, muncitori, gospodari. Oameni ca toți ceilalți. Mi-aduc aminte cu câtă voce bună n'au întimpinat. Vă spun sincer, mă simțeam jenat.

Atunci ce le lipsește? Ce? *Cultură și ideal.*

Și vezi. Într'un sat unde există spital și bac și unde locuitorul rămâne nespălat cu lunile, unde există teatru sătesc și serbările — cu confeti și serpentine! — le poți număra 2—3 pe an, unde sunt vre-o 15 elemente ce formează pătura conducătoare, luminată a satului, unde există de vre-o opt ani de zile o „Societate culturală” în care nu se ține absolut nici o ședință, în care nu se cetește aproape nici o carte, în care revistele și ziarele stau netăiate, iar altele și-au retras colaburarea, în care „Tribuna” am găsit-o netăiată, necetită de nimeni, în care sala de biliard e cea mai căutată, în care singure foile de cancan politic sunt urmărite; unde mediul, atmosfera ceia ambientă de cultură lipsește cu totul; unde ori ce idee cât de mîntăre se discută prin prizma speculativă de interes politic personal, unde unui Nicolae Iorga, spun oamenii, când a venit pe aici acum câțiva ani, i-s'a cerut bilet de identitate și n'a putut fi găzduit de cei ce trebuiau să-l găzduiască; într'o astfel de rîndială și întoemire bolnăvicioasă, cum vrei ca șoptele, clevetirile, intrigile să nu înflorească?

Trebuie omul să se îndeletnicească cu ceva. Și în lipsa unei îndeletniciri cărturărești, se în-

Dr. Balázs Emil
Institut pentru consultațiuni medicale,
MIȘOARA, Városház-utca 14.

Operează și vindecă boli de piele și sexuale cu razele Röntgen. Operarea polipilor și a altor formațiuni cu aceleași raze. Electroliză Metode electrice de vindecare. Massage electrice. Vindecarea bolilor de beșică prin electricitate.

Consultațiuni pentru operare și boli de piele dela 8—9 ore a. m. și dela 2—5 p. m

Pentru boli cronice separat (Curarisire specifică), consultațiuni dela 10—12 ore a. m. Consultațiuni le execută Dr. Kálmán Róth.

Celor din provincie, cărora se recere Ingrijire mai îndelungată, le stă la dispoziție camere confortate anume

deletniceste cu vorba dusă dela sâta la cumătra. Trebuie creștinul să aibă o țintă, un ideal. Și în lipsa unui ideal, de exemplu, de formare a caracterelor, de ridicare efectivă a celor nenorociți ce-i înconjură, de emaneipare economică, de cultivare obștească, de cinste cetățenească, de unitate culturală, țintește românul idealul interesului personal satisfăcut. — Că la urma urmei, care-i scopul omului pe pământ? — ar întreba filozofic cineva — satisfacerea interesului personal! — Deci trăiască căpătuiala și parvenismul — dar interesul celorlalți dimprejurul dumitale? interesul colectivității în a cărei funcțiune ești, sub a cărei înrîurire trăești, fără a cărei existență n'ai putea dăinui? — Demagogii și aiurări primăvăratiche!...

O doamne, cât de mult robește nimicieniciei, lipsa unei culturi serioase, renunțarea unui ideal de comună ridicare. Cât de mult rătăcește și descurajează pe om cotiturile unui drum ce-ar trebui să fie neted. Cât de mult orbește, dibuirea unor zări cu orizonturi nelămurite. Și cât de mândru, cât de hotărît, cât de mulțămînt pășește omul pe drumul unei năzuinți conștiente, care tocmă prin aceasta devine lesne de atins.

Și dacă la plecarea blăstămam Iașul copilăriei și eredităților mele, este că, venind aici, în vilegiatura mea, am să pot găsi, credeam, inimi și suflete care să bată mai năvalnic pentru nevoi și îndreptări mântuitoare. În cea mai bună parte mă înșelasem.

Hei, fraților. A trecut de mult anul serbărilor jubilar, s'a mistuit de atâta vreme focul răscoalilor din 1907 și satele noastre, sărmanele noastre sate, tot ingenunchiate au rămas. — Și până când? — Să vă spun eu: *Până când fiecare minte, fiecare voință, care acum se îndoaie la cea mai mică scuturare de vânt, nu va deveni o pavăză și o armă hotărîtă în stare să biruiască — cu ochii mereu ațintiți către același ideal — josiția acestei vieți de umilitoare ignoranță.*

Corneliu Carp.

Românii din America organizați.

Ca să arătăm numărul membrilor din Uniune și totodată comitatele de unde sunt, cu această ocaziune publicăm lista tuturor membrilor din Uniune, împărțiți după comitate.

După tabela de față, se poate vedea anume și în care din comitate a pătruns mai mult cultura și simțul național.

Cu finea lunii Decembrie 1910 suma membrilor în total dela 39 societăți a fost 2282.

Cu începutul anului 1911 adică în luna Ianuarie au fost înseriși și arătați prin conspectele societăților de toți 2511 dintre cari în luna Ianuarie, în bună regulă au fost dela 42 societăți 2462 de membri cari după comitate se împart în modul următor:

1. Alba-Iulia — — —	154
2. Arad — — —	8
3. Bacibodrog — — —	2
4. Bihor — — —	27
5. Brașov — — —	16
6. Bistrița-Năsăud — — —	15
7. Caraș-Severin (Banat) — — —	9
8. Cenad — — —	6
9. Cluj — — —	3
10. Făgăraș — — —	491
11. Hunedoara — — —	164
12. Mureș-Turda — — —	1
13. Odorheiu de Săcuie — — —	13
14. Sălaj — — —	3
15. Sătmăre — — —	5
16. Sibiu — — —	512
17. Sighetul Marmăției — — —	1
18. Solnoș-Doboca — — —	9
19. Târnava-mare — — —	484
20. Târnava-mică — — —	157
21. Timiș (Banat) — — —	65
22. Torontal — — —	183
23. Trei-scaune — — —	5
24. Turda-Arieș — — —	39
25. Bucovina — — —	6
26. Macedonia — — —	7
27. România — — —	24
28. Turcia — — —	40

29. Incețătăniți în statul Ohio 7
30. Indiana — — — 6

Suma totală a membrilor în bună regulă în luna Ianuarie 1911, 2462.

Din tabela de față se poate vedea că majoritatea Românilor organizați din America o formează cei din comitatele Sibiu, Făgăraș, Târnava-mare, Târnava-mică, Albei-de-jos, Hunedoara și Torontal.

Sunt multe dintre comitate cari au majoritate de Români, cu toate acestea nu sunt pătrunși de spiritul de a se organiza, așa cum ar trebui.

Indeosebi sunt mai greu de organizați Românii din comitatele din Ungaria, apoi o parte din părțile Banatului și o parte bună din comitatele din Ardeal.

Până de curind societățile române de ajutor au vegetat, din cauză că nu erau constituite în Uniune, dar în timpul din urmă a pătruns un sănătos curent de organizare, care pe zi ce merge cuprinde tot mai mult teren.

Astfel putem spera că peste doi sau trei ani, numărul membrilor din Uniune, dacă nu va fi întreit, dar cel puțin se va dubla față cu starea de acum.

Deci dacă ne aruncăm bine privirea și cugetăm puțin, vom putea ușor constata, pentru ce atât Uniunea cât și instituțiunea tipografică a avut de întâmpinat atâtea greutăți. Cauza a fost lipsa spiritului de organizare.

„America” (Cleveland).

Impresii din Egipt.

Lucie Delarue-Mardrus.

În țara Sfiinxului și a lui Adonis.

Vă spuneam de impresia antică ce o avusesem, într-o seară, pe malul Nilului printre încântătoare mele prietene voalate. Și să credeți că aceiași impresie, tot așa de vie o regăsești, plimbându-te simplu pe una, din străzile Cairului.

Nu vorbesc aici, bine înțeles, de cartierele europene, unde în timpul sezonului se încrucișează marile personaje străine și locale, regii Europei și principii Egiptului, toți eleganti și moderni. Nu vorbesc nici de Heliopolis cel mai mare hotel din lume, unde vezi în fiecare seară, basmul cu o mică și una de nopți în sunetele unei orchestre divine.

Vorbesc de cartierele vechi, de străduțele în culoarea nisipului, unde terasele apropiate unele de altele, de abia lasă să se ghicească cerul albastru închis, unde lemnăriile ajurate ale balcoanelor sunt expuse, ca niște colivii frumoase îndărătul cărora se zăresc haremurile nevăzute, unde ușile de stejar înflorit au toate aerul de a se deschide asupra misterelor.

Acolo, sunt micile cafenele musulmane, prăvăliile, trecătorii drapați, negustorii ambulanti cu băuturi dulci răcoritoare, acolo sunt conducătorii măgarușilor. Toată mulțimea aceea, în care masculinul domină, e îmbrăcată într'un identic vestmânt albastru închis, a cărui culoare severă scoate în relief albeața turbanelor. O haină fără cingătoare, haina strimță a Egiptului, fără guler, cu mâneci lungi trecând peste mâni și în care oamenii din popor cu tenul de bronz deschis, cu ochii lungi și negri, se asemuiesc trăsătură cu trăsătură, figurilor pietate pe frescele faraonice, statuilor regilor și zeilor... Aceiași linie seacă a mușchilor, același gât drept în formă de turn mic, lucios și brun, același bărbie fină, același gură groasă puțin ridicată spre colțuri, același nas scurt și fin, aceleași pleoape adâncite până spre tâmplă.

Vezi pe Sesostriș în sarcofagiu și-l regăsești multiplicat pe stradă. Asta devine chiar opriment. Simți atât de mult că Egiptul e un muzeu și că toți acei ce trăiesc nu sunt decât fantezmele părinților și străbunilor lor.

Am privit adeseori, cu un fel de teamă, acel picior gol, pulpa aceea ieșind de sub haina albastră, acea pulpă trăind întocmai aceluia a morților din vitrinele lor. Mă întreb dacă în caz de rănire, ar putea ieși sânge din carnea aceea momificată d'înainte; și am înțeles că arta aceea faimoasă a îmbălsămării, ce se crede pierdută, nu poate exista în afară de Egipt, de nisipul său

de soarele său, cari au fost marii îmbalsamați ai trecutului.

Astfel că momiiile regale ale Văicii Regilor lugubru al morții, nu sunt mult deosebite de supraviețuitorilor actuali pe cari îi vezi călând în orașe, mari și mici, bruni, aproape negri asemuindu-se într'atâta cu momiiile lor.

Și cu toate acestea, cât e de vesel, poporul Egiptean. E singurul Islam unde spiritul blă pe străzi. Trebuie să se înțeleagă termenul acesta după cuvânt. Nimic mai spiritual și reflexiv ca risul lor, acel ris homeric și comunicativ ca risul lor, acel ris homeric face să le scânteieze dinții admirabili, pe mâinile lor pline de eleganță se sprijinesc pe coaste.

Pe lângă acestea, lenea cea mai nesimțită cea mai culpabilă felonie. E canalia, dar e atât de simpatice!

Conducătorii de măgaruși din Cair par cimenul cel mai reușit din felul acestora. De ceva și mai extraordinar încă, decât conducătorii aceștia, sunt măgarii. S'a reproșat totdeauna măgarului, că nu e cal, reproș stupid repetat din gură în gură, de atâtea generații. Reproșul acesta s'ar putea face catărului. Dar de ce să strezi ciudă măgarului, pentru că e el însuși?

Numai la Cair se poate vedea ce animal e de resemnare, și sublim de curaj e măgarul, cât de ironic! De sigur conducătorul măgarului și măgarul, la Cair, se tratează ca egal cu el. Se înțelege și se iubesc și vă asigur că e spectacol mișcător.

Conducătorul vorbește și măgarul înțelețic fiecare cuvânt. Conducătorul fumează hașișul și măgarul își întinde capul pentru ca să i se arde și lui partea. Conducătorul îi introduce atâtea țeava pipei într'o nară, măgarul aspiră și scoate fumul pe cealaltă nară. Și fumatul isprăvit toată lumea devine fumurie. Atunci conducătorul măgarului dansează mergând înaintea măgarului care face mici săltături de bucurie: cele patru potcoave ușoare ale animalului, torsându-se versând orașul, reproduce sgomfotul târșitului seacă al galoșilor unui elev, pe trotuar. Această anuștecă cu clinchetul șirurilor de mărgeluri ori albastre care împodobește gâtul oricărui măgaruș ce se respectă. De multe ori, călărind măgari, priveam înaintea noastră pe conducătorii dansând beți de hașiș. Pașii ce-i inventaseră erau de o grație și de un ritm de tot antic.

De altfel sensul ritmului e încă una din caracteristicile Egipteanului. Și e atâtea tendințe întru aceasta că el nu poate concepe cea mai mică efortare dacă nu e ritmată, ritmată și lisată. O femeie transportă un coș, un bidon, o mașină de cusut pe cap și asta o face cântând. Un țăran lucrând pământul, un barzaș lepătând, astea se cântă.

Un grup de lucrători indigeni lucrau întru zi la o linie de tramvaiu pe unul din bulevardurile Cairului. Li priveam uimită, căci își ridicau mâinile toți odată și într'aceiași mișcare, lăsându-le să cază exact ca într'o figură de balet. Aceasta pe două-trei cuvinte rimate și cîntate, provizate numai atunci.

Am mai văzut în nordul Egiptului, o altă chipă de lucrători în mijlocul mormânturilor un cîntec musulman. Trebuiau să plece a doua zi mai înspre sud, la muncă, la căile ferate. Și se gâteau dansând pe loc, în apusul soarelui, un cântec religios, din ce în ce mai repede pe care îl scindeau cu versuri potrivite.

Dar ceiace m'a uimit mai mult, în punctul acesta de vedere, a fost când am auzit cântecuri dedicate dlui Legrain la Karnak în nordul Egiptului. D. Legrain e directorul săpăturilor la Karnak. El ridică cu o artă și o fervență admirabilă, templele acele mari, dărimate, ale căror coloane par a fi fost năruite de mânia lui Seson.

În mijlocul pietrelor uriașe capitelele întru mă de nuferi, obeliscurile, sub un cer de uși în care planează eternul ieroglif viețuitor, scind din piatră. D. Legrain șade toată ziua în picioare, supraveghează lucrările, cu cascheta albă, cu pantofii galbeni. Și iată cântecul ce e inventat pentru el bătașii musulmani, cari ceau pe capetele lor pământul săpat:

„Directorul nostru, cu farmecul perfecțiunii lui! Dumnezeu meu, întărește-i cingătoarea!

Directorul nostru și-a întins umbrela — și iată
asul lui aurit în față înainte-i. — Directorul
e încălțat cu papuc turcesc. Mantaua lui
argint și aur. Ha, o noapte. Ha, o noapte!
Directorul nostru a încălecat pe un cal
pur. He, he! O frumusețe a lucrării
! Ruinele astea minunează pe Kevdivul
ru. Ha, o noapte, noapte, Ha o noapte!”

Alergând, sărind, mergând, venind, micuții
cântau toate astea. Și munca lor mereu ace-
li-se părea îmbătătoare.

Ei nu pricepeau simțul muncii ce li-se im-
ea și nu știau că sunt descendenții. Dar cân-
ca și cum vor fi cântat părinții lor în cel mai
partat trecut, atunci pe când ei zideau tem-
ce se ridicau azi, ori poate când vor fi
struit piramidele...

Egipt nemișcat, Egipt unde nimic nu se
mbă, pământ al monotoniei orientale, pământ
unde trei dinastii și-au trăit riturile ace-
ei simbole, a celorși statui, putea-vei tu să
trezi încă multă vreme, femeile voalate ce sea-
că sfinxului, conducătorii tăi de măgăruși, ce
semușe zeilor, micii tăi muncitori lirici ce
pe directorul lor în mantie de aur și în pa-
turcești!

M.

(Va urma.)

Din Vârșeț.

— Sfințirea crucilor dela biserică. —

Azi, Duminecă în 13 August, s'a îndeplinit
ce rimă și ridicarea crucii turnului bisericii gr.
române — nou ridicate — din orașul no-

De dimineată se vedeau mulți preoți și țărani
ani din comunele din apropiere, cari au ve-
să asiste la acest act pe cât de rar pe atât de
an. În timp foarte frumos la 11 a. m. s'a
put sfințirea oficiată prin P. On. Domn pro-
presbiter Traian Oprea asistat de 10 preoți și
me: Luca Lazarescu din Ferendia, Iuliu Ior-
cin, Marghita-mare, Pavel Stoian, Marcoveț,
el Popoviciu, Sânt-Ianăș, Gheorghe Sucuț,
szentmihály, Sava Secoșan Grebenat, Ion An-
escu, Voivodinți, Victor Trilovicu, Coștei,
el Bota, Janul-mic și Stefan Balea, Grebenat,
asistat fără ornate preoții: Simeon Popoviciu,
vodinț, Martin Jdie, Straja, Zaharie Lateu,
ul-mic, Ion Mităr, Oreșat și Gheorghe Bibe-
Jabuca.

Cântările le-au executat învățătorii Ioan Bor-
Banloc, tinăru (elev al pedagogiului supe-
r din Budapesta) Alexandru Buțu, Végsszent-
ály, Gheorghe Dragoescu, Oravița, Silviu
lan, Nicolințul-mare, Pavel Maroiviciu, Co-
Ioșif Miclea, Grebenat, Gheorghe Popoviciu,
covet, Pavel Putnic, Oreșat, Teodor Răbăgia,
sor, Damian Radoi, Gherteniș, I. Rotariu,
ul-mic, Patr. Rămneanțu, Coștei, sub condu-
inv. Director Nicolae Mița, Végsszentmi-

Vorbirea elocvent ținută de părintele proto-
biter, parohul local, despre „însemnătatea
ei” ca simbol al creștinătății, și al ordinei de
și sociale, a fost viu aclamată de imensul pu-
D. protopop a recomandat credincioșilor cu
dură alipirea și dragostea față de biserică, căci
ea îi face să triumfeze asupra cătușelor, care
ținut pe Români de aici atâta timp în amor-
e. De încheierea a zis părintele protopop în-
ându-se spre altar: „iar dela noi să adaugem,
după pilda Ta biserică o vom îmbrățișa desstep-
alu-ne la viață religioasă morală și națională”.

Frumoasa vorbire a plăcut mult celor pre-
și.

După ridicarea și asezarea sfei cruci lucră-
Teodor Danciu de lângă dânsa a vorbit pen-
Maj. Sa împăratul și regele nostru, pentru
S. Sa Domnul episcop diecezan, pentru P. O.

D. protopresbiter Traian Oprea, pentru binefăcă-
torii bisericii, pentru comitetul și credincioșii
bisericii și în fine pentru măiestrii și lucrătorii.

Totul a decurs în cea mai mare însufletire.
După serviciul divin asistenții s'au adunat la o
masă comună, petrecând împreună câteva mo-
mente plăcute.

Cu prilejul edificării bisericii române din
Vârșeț, ar putea mulți învăța, ce poate face
munca pentru binele comun, bisericesc-național,
stăruința și abnegația, condicere înțeleaptă și
binevoitoare, pe lângă stima și respectarea reci-
procă; căci în cazul de față au săvârșit o muncă
uriasă atât parohul Vârșețului P. On. D. proto-
presbiter Traian Oprea, precum și M. Stim. D.
Dr. Petru Zepeniag avocat și președinte al co-
mitetului parohial a cărui absență la sfințirea
crucii, fiind la băi pentru a-și căuta de sănătate,
a fost viu simțită. Ambii acești conducători ne-
crutând ostenele și cheltuieli, fără a aștepta prea-
măriri și laude au lucrat și lucră fără preget în
interesul neamului nostru, pe toate terenele.

Un Român.

Scrisori din Italia.

Venezia.

(Note din fugă.)

Venezia, 13 Iulie st. n.

(Dela corespondentul nostru). Și după ce a
alergat nebunește douăsprezece ore lăsând în
urmă Florența, (Colonia, Padova, trenul a înce-
put să fugă lin, (ca un cal bovestraș care simțind
că este aproape de casă, se răsfăță jucând în trap)
printre lanurile verzi, printre satele cu coperi-
șuri ascuțite, printre arborii înșirați în linie
dreaptă, când iată o limbă de apă că taie verdele
câmpiei; o alta mai aproape se întinde spre șinele
drumului de fer și într-o clipă, ca la teatru, tot
orizontul se arată cuprins de apă. Este laguna.

Trenul aleargă pe strada lui strîmtă, iar de
ambele părți apa se întinde cât vezi cu ochii, de
pare că tot convoiul umblă prin apă.

Și ajuns, Venezia nu te impresionează prea
tare: tot ceea ce vezi, pe lângă ce este nou, este
așa de departe de orice ai gândit, de orice ai citit,
de orice ți-ai fi închipuit despre Venezia, încât
impresia ce simțesti are nevoie de un oare-
care timp, are nevoie să se distileze mai înainte
de a pătrunde în suflet. Și după ce au trecut două
zile, după ce ai văzut de mai multe ori ceea ce tre-
buie să vezi, atunci numai începi să simți cât este
de frumoasă, cât este de curioasă, și cât interes
deșteaptă în mintea noastră Venezia.

Canalurile sunt strîmte și murdare, iar pe apa
lor verzuie plutesc paie, hîrtii, ierburi marine, pe
când părțile caselor și palatelor bănuți de valuri
de atâtea sute de ani s'au făcut negri și murdari
și par și mai aproape unul de altul, îngreunînd și
mai rău la respirație aerul încălecat cu parfumu-
muri... puturoase.

Pe când Eminescu visa sau a văzut aievea Ve-
nezia, pe atunci „oceanos se plîngea pe canale”,
pe atunci „Viața Falnicei Venetiei s'a stins”, pe
atunci „San Marco” bătea miezul nopții.

Cu influența lui puternică pe care a exerci-
tat-o asupra tuturor din generația mea (și poate
o mai exercită și asupra celor ce au venit după
mine), Eminescu ne-a descris în faimosul lui so-
net „s'a stins viața falnicei Venetii” o Venetie
care nu corespunde de fel cu realitatea, și cum
influența lui servă și rămâne asupra sufletelor ce
o resimțese ca un leit-motif, cadrul și tabloul Ve-
netiei ar trebui să fie trist, pustiu; un oraș al cu-
ratei melancoliei, al gândurilor triste, al regretelor
de „lumini de baluri” de odinioară, un oraș
care ar trăi numai ca să plîngă ceea ce a fost.

Și totuși, ce departe este Venetia reală de
Venetia gândurilor influențate de Eminescu.

Pe canale nu se plînge Oceanos, ci cerin-
tele moderne a făcut ca pe ele să fluiera vapoare
cari împreună cu bărcile de pescari, cu gondolele,
cu motoscafele, brăzdează canalele în toate direc-
țiunile posibile, și în apele verzi într'o mișcare
continuuă.

Viața „falnicei” a trecut cum a tre-
buit să treacă toată viața epocii medievale,
și împreună cu era, a trebuit să se schimbe totul.
Azi, te înfioară când treci în calitate de vizitator
curios prin coridoarele strîmte ale închisorilor
sau când te viri în vre-una din celele în cari pe
atunci stăteau închiși condamnații politici, dar te
înfiorează cu lumina electrică, cu păzitori galonați
cari te apucă politicoș de mână ca să nu cazi pe
scările sucite, și roase de vremuri, și după ce ai
ieșit la lumina zilei vezi că astăzi ar fi imposibil
să se mai populeze acele carcere, deoarece epoca
care a murit a luat cu sine și posibilitatea închi-
derii unei persoane pe simplul motiv al unui de-
nunț anonim.

Peste sutele de coloane de marmură, cari îm-
prejmuie piazza San Marco, lumina electrică se
revarsă în valuri orbitoare și dă un aspect și mai
grandios colonadei imense, neagră de vremuri.

Una din cele mai frumoase pietre din lume —
dacă nu cea mai frumoasă — este Piazza San
Marco, dar să nu credeți ceea ce spune „Baede-
cker”, că este mult mai frumoasă cu lună plină.
Nu, căci atîta lumină artificială se revarsă în
piață, încât luna — biata de dânsa — se eclip-
sează.

Ai în Venetia un nesfârșit șir de impresii,
și sufletul ți-se sguduie când de fiorii artei când
de amintirile istorice, când de ororile cari au a-
dăogat o altă pagină la istoria venetiană.

Și când stai înmărmurit înaintea măiestroasei
clădiri a palatului Dogilor, când ochii ți-se plimbă
nesațioși pe toate frumusețile arhitectonice și
ornamentale ale fațadei, cele două coloane de
marmură roșie îți spun că între ele se așază
sentințele de moarte ale guvernului, pe când pia-
tra de granit roșu, dela colțul bisericii, îți amin-
tește că pe dânsa se urcă araldul care citea și co-
munică poporului hotărârile Republicii. Toate a-
ceste trei senzații le ai peste tot în Venetia: și
pe Canal Grande, și pe pieze, și prin palaturi, și
prin stradele strîmte, și prin canalele înguste,
peste tot locul, arta se amestecă cu glorioasele
reevocări ale trecutului și cu ororile sângeroase
ale închișiției.

Până la Constantinopol au ajuns Venetianii și
l'au cucerit, — și acei nobili cari ridicau semet
fruntea când era vorba de cuceriri, își acopereau
fața cu o mască neagră și ordonau cele mai teri-
bile torturi, nenorociților cari se făceau culpabili
chiar numai de o bănuială.

Știe podul suspinelor il ponte dei sospiri câte
suflete s'au stins între zidurile de marmură ale
închisorilor, în urma condamneli teribilului Con-
siliu al celor zece, il Consiglio dei dieci!

Tăcerea domnește peste oraș; nici un sgomot
de cai sau de trăsuri; doar din când în când, stri-
gătul lung și monoton al gondolierilor, dă de
știre că o gondolă trece prin strîmtul canal!
aaahhoo!

Numai în Venetia poți gândi, poți visa, poți
iubi.

I. T. Alian.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de Iglonă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
In fața palatului administrativ (comitatului)

NETUSIL VINCE CASOVIA-KASSA Fő-utca 80.

Înainte: KAROL ELISCHER.

Import de cărnuri afumate, cărnățării și salam.

Serviciu prompt. — Cataloge trimitem gratuit și franco.

Serbare înălțătoare.

— „Astra” la Vrani. —

Despărțământul Oravița al Asociației „Astra” și-a ținut Duminecă 13 c. adunarea generală în frunțașă comună Vrani.

Zi de însuflețire, zi de dovezi culturale naționale, a fost pentru această comună ziua de Duminecă.

Ajunși în gara Vrăniuț ne-au întâmpinat călăreți ca niște smei, fanfara de plugari din Iertof și poporenii în frunte cu preoții Atnagia și Panciovanu tânărul, care ne-a dorit un bine ați venit și ne-a arătat ce pot face conducătorii neamului, când sunt iubitori de el, de legea și datinele sale.

Tânărul cojocar Ioan Banu din Iertof, ne-a urât și dânsul bun sosit cu simțul curat al adevăratului român și ne-a oferit un frumos buchet în semn de stimă. Le-a mulțumit d. președinte al despărțământului printr'o cuvântare potrivită a celei clipe înălțătoare. Apoi ne-am suit într'un lung șir de trăsuri, fiind calea lungă până la Vrani.

Când am intrat în comuna Iertof, căci prin ea duce drumul la Vrani, s'a mai alipit la mândrul nostru convoi și alți mulți săteni îmbrăcați de sărbătoare, așa că ajunși la podul comunei Vrani unde ne-a ieșit înainte fanfara plugarilor de acolo cu o mulțime de plugari, drumul se înalibise până departe, presărat cum părea cu flori albe omenești. Aici ne-a primit țărani în frunte cu d. Roșu și cu vrednicul preot al Vrănienților, Nic. Balmă, care ne-a spus cu simț de adevărat român, că am venit la dânsii nu ca să ducem, ci să a d u c e m schinteia luminii. Le mulțumește d. președinte al despărțământului, amintind de trebuința poporului nostru de a înainta.

Intrând în Vrani am pornit'o printr'o impunătoare cruciadă culturală oprindu-ne la frumosul focar de lumină, la școala primară românească a comunei, casă cu un rând, cu fruntea ei însă întunecată de o uricioasă pată neagră, care este firma ungurească a școlii.

Ne-am dat jos din trăsuri și cu toții ne-am dus la biserică unde au slujit 3 preoți și a cântat corul gr. or. român din Oravița rom.

După săvârșirea sfintei slujbe am luat'o spre locul adunării, lângă biserică. La orele 11 d. Poruț, președintele despărțământului deschide adunarea generală arătând care este scopul ei de se ține în Vrani, apoi se desbat punctele din program de nainte de prânz.

Conferența preotului Sântoma din Secaș despre „Astra” și bichuirea slăbiciunilor poporului nostru din partea plugarului Vucu Secășanu, un mare iubitor de carte și virtuți frumoase, au fost ascultate cu multă plăcere.

După prânz la orele 3, s'a urmat cu punctele din program într'o clasă a măreței zidiri a școlii.

Trebuie să amintim o propunere făcută de d. Drand. med. Ștefan Sculici, că adevărat, de ce esemplarele „Monografia Astrei”, să se împartă de pomană, când scoase în 2 ediții, una mai eficientă, alta mai scumpă, s'ar putea ușor alcătui un fond de rezistență a Asociației, printr'o vânzare pricepută, căci scopul acestei întovărășiri culturale nu trebuie să fie învățarea la pomană, ci la jertfă națională.

Raportul secretarului și al casarului ne-a dovedit mai odată, că cu interes mai mare s'ar fi putut ajunge la rezultate mai mari. Atât, căci mi-e rușine să mai stărui.

La urmă ne-a vorbit foarte pătrunzător d. Traian Țăranu despre „Foloasele tovărășiilor”, rugând ca poporenii să facă totul și să le înființeze cât mai iute spre binele lor și al neamului întreg. A mai vorbit și d. secretar G. Jianu, recapitulând conferințele și aducând laude însușirilor deosebite ale minții Vrănienților, cari au început să facă fanfare, ei din ei și prin ei înșiși.

Ne-am dus apoi la petrecerea populară. Aici muzicanții nu mai erau țigani cu lăută, flaută, sau clarinet și cimpoi sau boroancă, ci erau vr'o 21 de inși cu portative pentru note, cu câte un instrument de metal în mână și așezați în cerc. Credeai că s'a cerut să cânte vr'o muzică militară, cu cântec îmbrăcate țărănește, și când colo erau simpli plugari din sat, cari prin voință

și stăruință și cu un capelmaiestru binevoitor și dornic de propășire a neamului, a dat și el ce a putut din ce a văzut bun și a învățat în armată, întrupând minunăția asta la poporul nostru. Păcat că nu-i știu numele ca să îl pecetluiesc cu slove neperitoare spre pildă urmașilor noștri și îndoielnicilor, cari nu cred în puterea născocitoare a țărânimii noastre.

Cu cât ne treceau fiori de bucurie la vederea acestei fapte neînchipuite, pe atât ne sfășia inima de durere, portul schimosit, nebunesc și peste măsură de luxos al țărancilor. Credeam că până să vie adevăratele țărance la joc le-a luat locul niște gostoane căzute cine știe din ce lume locuită de păpușe vii, căci să nu uit, erau tare smolite cu albele și rumenele, din care pricină le picaseră dinții, după cum am aflat mai târziu, pe când la început credeam, că așa s'au născut, netrăind doar decât cu mâncări lăptoase. Ne e scârbă și nu găsim o vorbă destul de aspră ca să vestejim această proastă și sălbatică datină a țărancilor noastre, care sunt prea frumoase și fără de această otravă din apotecă, căci ele erau aceste păpușe, cari nu-și făceau decât greață. Numai acum am înțeles de ce nu voiesc ele să nască mai mulți copii. Ce nemernicie! În schimb ne saltă inima de bucurie, că țărani și-au păstrat încă țaria datinilor vechi străbune și poartă cu fală portul nostru românesc. Până să însereze, făcând o plimbare prin sat, am rămas ca trăzniți, văzând o firmă jidovească, Goldstein, filiala casei din Oravița, având ca conducător, culmea rușinei, pe un Român. Susținem comerțul românesc, nu-i așa frați Vrănienți! Vă doresc mai multă dragoste de fratele de acelaș sânge și mai puțină pizmă năroadă. Nu pot îndeajuns sfătuți pe negustorașii români de acolo, ca să se unească într'o tovărășie negustorească și să doboare îndrăzneata dihanie pripășită la ei. În privința asta sunt vrednici de toată lauda țărani din Iertof, cari s'au împotrivit cu pricepere unui așa prăpăd.

Seara a fost concert, teatru și joc național. Totul a fost bine și frumos, multe câtece repetindu-se după cererea generală. O singură vină însă am găsit și aici. Eu am umblat mult printre țărâtime, dar până azi feritu-m'a Dzeu, să văd vr'o țărăncă cu mânuși, și văzându-și de treburi, după cum mi-s'a dat să văd tot la Vrănience; așa o nărozie. Destul le purtați pe uliță, nu trebuie să vă mai faliți cu ele — fală goală, nimic în oală, — și jucând teatru, învățându-ne așa la rău. Deci jos cu mânușile pe scena teatrului!

Multe ar mai fi de făcut în această comună, ca să fie frunțașă dintre frunțașe... Tovărășie plugărească, pentru vânzarea de bucate, magazii, pentru cumpărarea de mașini, pentru măcinarea bucatelor, pentru creșterea vitelor, tovărășie de negoț, păstrind portul național, tovărășie de țesut, baie populară, Casă națională cu bibliotecă, sală de petreceri, nu sărăcia de local — birt, — unde au fost siliți să ne îngheșuie.

Dorim ferbinte să auzim cât mai iute de așa ceva!
Victor Astriu.

Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înnoit încă abonamentul pe semestrul al II-lea al anului curent sunt rugați să binevoiască a-l înnoi ca să nu li-se întrerupă expediarea regulată a ziarului.

De asemenea sunt rugați toți abonații noștri în întârziere cu plata abonamentului să grăbiască cu achitarea sumelor ce ne dătoresc, ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterea ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Apel și rugare!

Cătră inimile nobile creștinești.

Comuna bisericăscă gr.-or. rom. Temeskomjât (Comeat), este situată în drumul ce duce de Arad la Lugoj, e una din comunele cele mai rase din Bănat, mică, cu 95 numere de case, 492 de suflete, în protopopiatul Lipovei, cu mânt puțin, deluros și slab roditor.

Sub un notariat cu alte 4 comune nemtești Fiecare comună nemțească cu câte o școală de școală numai unica noastră comună are școală confesională, care este luată la ochi. După ce școala noastră a fost de trei ori admoniată din partea lui tului Ministru de culte și instrucțiune publică la 21 Maiu 1910 a fost închisă din partea autorităților publice; iar comuna politică însărcinată să zidească o școală comunală, cu limba de pronunțare maghiară.

O mână de oameni, puțini la număr, dar cu la credință, s'a întrepus și a decis zidirea școlii sale de învățământ, care deja este terminată și dată destinațiunei.

Dar cu zidirea școlii, credincioșii bisericăscă noastre sunt foarte însărcinați, deoarece sarcinile comunale, afară de darea de stat fac anual 18% iar darea cultului 23%, în total 208%, care e insuportabilă!

Starea materială a credincioșilor este cu mult mai slabă ca să poată suporta peste aceasta încă un arunc de 2000 cor., cu care sunt însărcinați nați credincioșii comunei noastre cu zidirea școlii.

Din cari motive apelăm la simțul creștinesc al publicului, la ajutorul celor cu îndurare, rugându-Vă pentru ajutor cât de modest.

Pentru aceea și Veneratul Sinod Eparhial sub Nrul 77/1911, a binevoit a încuviința această rugare a noastră cătră toți credincioșii bisericești.

Bunul Dumnezeu să ajute și răsplătească lor cu îndurare.

Temeskomjât, la 26 Iunie (9 Iulie) 1911.
Sinesie Cociuba, preș., par. Ioan Maniu, not.

Cronică externă.

Tratatul franco-german. Zilele acestea pare a se fi produs un reveriment favorabil situația tratatelor franco-germane și, în mod normal, lucrurile sunt privite în chip mai optimist.

La Londra, glasul presei a devenit mai moderat, atacurile contra politicii germane mai șoare.

Se afirmă că această atitudine a presei glize se datorește în mare parte avertismentul diplomației rusești, care a făcut la Londra servație confidențială că, de oare ce e absurd se creadă că Germania urmărește războiul, e primejdios să se lovească în amorul propriu acestui stat.

De e adevărat sau nu, fapt este că presa glize nu mai are tonul violent de până aci.

La Viena, presa a luat de asemenea un ton mai împăciuitor. Un ziar, care e în legătură cu moștenitorul tronului, arhiducele Franz Ferdinand, a publicat de curind un articol oficial care spunea că toată lumea e convinsă, în Austria și în Germania, că Marocul nu-i un subiect de care să merite o discuție importantă.

Ceea ce trebuie este numai ca poporul german să nu piardă cu totul partida, căci unele revindicările sale sunt drepte.

În acest scop, diplomația austriacă ar trebui să interveni pentru a influența în mod amical două puteri și așa s'ar ajunge la o înțelegere ar satisfac și Germania.

La Paris, părerea ziarelor e împărțită. Unele sunt de părere că până la sfârșitul lui se obține rezultate bune. Altfel, însă, se exprimă „Le Temps”.

Acest mare ziar crede că nu trebuie să se bazească încă de o bază de apropiere care să fie stabilit. O asemenea bază nu există. Nu se poate afirma nimica sigur asupra mersului tratatelor.

Franta va ceda aceea ce este in mod firesc po-
Germania va trebui sa accepte ceea ce i-se
da.

Optimismul care se afiseaza e rezultatul unor
exagerate mai ales ca trebuie sa se astepte
ul convorbirilor spre a se sti situatia in mod

E cert, totusi, ca, provizoriu, s'a produs o dis-
tare, care ar putea duce la o intelegere co-
ala.

Germaniei nu-i convine ca lucurile sa ajunga
conferinta internationala, caci e indoielnic
intr'un asemenea caz sa obtie mai mult decat
aritata Franta sa-i dea, ba chiar s'ar putea in-
pla sa sufere deceptii cam prea mari.

INFORMAȚII.

ARA D, 16 August n. 1911.

Buletin meteorologic. Institutul meteo-
anunta vreme schimbacioasa. Caldura in-
sa scada. Ploi si vanturi.
Temperatura la amiazi a fost de 20.5 Celsius.

Arestarea lui Bârsan. Un anumit „barbat de
increderea” publica in „Gazeta Transilva-
„pentru restabilirea adevarului” niște rin-
de desmintire despre arestarea lui Z. Bâr-
Ne mira ca onozata noastra Gazeta, care nu
licia in intregime desmintirile lui Oct. Goga
rabeste sa publice rindurile unui asa zis „bar-
toata increderea” ca sa ia in aparare pe re-
atul subprefect Hozsda si pe notarul Martian.

„D. notar Martian, tot odata si comisar la
prezentatiunea teatrala din Sangeorgiul ro-
an si-a facut numai datorinta aratand abate-
rea dela programul statorit la pretura, iar pro-
pretorele Hozsda putea aplica detinutilor es-
tarea la Bistrita, daca ar fi fost asa de sovina
cum este scris”.

„Gazeta” trebuia sa citeasca stirea corespon-
dului nostru, un barbat de tot atata incredere,
scandalul a fost facut de renegatul aparat de
pe motivul agitatiei ce s'ar fi cuprinzand in
mul „Carmen saeculare”, nu pentru abaterea
program. Dar, nu, Gazeta dupa cateva scurte
tiri de informatie asupra acestui caz impor-
da acum coloane intregi de aparare a unui
care nu-si poate justifica nici cum pacatele.

Rectificare. La incheierea ziarului gasim
dintre membrii „Biroului de informatie” din
despre cari pomenim in articolul prim s'a
afara d. Dr. Elie Dăian, care da informatii
hestiuni de drept bisericesc si scolar, iar in
lui din greșala s'a pus d. Ladislau Papp
or orf. pens., care da informatii in afacerile
nale si cele administrative.

Nicolae Popea. „Foaia Diecezană” din Ca-
beș scrie urmatoarele: Marti in 8 August e.
implinit trei ani de zile de cand venerabilul
pastor, blandul si bunul episcop al diecezei
re, Nicolae Popea, s'a stins din viata. S'a
s. coplesit fiind de marile framantari sufle-
cari i-au muncit ultimele zile, ce i-au mai
date sa sufere in criza ce s'a napastuit asupra
zei noastre. Si cand privim acum dupa trei
dela moartea sa cu nepartinare asupra vietii
bogate in fapte marete si nobile, in-
tar ni-se pleaca genunchii inaintea mormân-
sau, ca sa inalțam cu evlavie rugi de multa
cătră Atotputernicul, ca ni-l'a trimis die-
noastre drept liman neviforit, zid nebiruit,
de intarire si aparator. Prin munca sa u-
prin puterile sale proprii si nu prin fatăr-
s'a ridicat la treapta cea mai inalta, la care
ate inalta un fiu credincios al bisericei no-
la treapta de mare arhieru al neamului no-

uitat va ramanea pentru totdeauna, pome-
ui-se cu sfintenie din generatie in generatie
de si fiii neamului vor binecuvanta memoria
pentru farimaturile, ce le vor primi din bel-
castigat cu crutare pe seama bisericei sale.
de erede universal la toata averea mea cas-
cu economie si mare crutare din modestele
ce am avut, — zice marele episcop in tes-
tul sau — designez dieceza, al carei arhie-
sunt, respective biserica romana ortodoxa a
diei Caransebesului. Consistorul plenar die-

cezan sa faca o fundatiune, care sa poarte numele
„Fundatiunea episcopului Nicolae Popea” spre
scopuri bisericesci, școlare si filantropice romane
ortodoxe pentru toate timpurile”. Spre orientare
adaugem, ca averea mostenita intrece suma de un
patrar de milion de coroane. Stalp puternic al
credintei stramoșesti, apostol si luptator infla-
cărat al drepturilor nationale si al culturii popo-
rului roman, scrutator ager al trecutului biseri-
cei ortodoxe, purtator cu cinste al carjei vladicești:
iată cine a fost episcopul Nicolae Popea.

— **Regiment românesc laudat.** Din Orăștie
ni-se scrie : In 14 e. a tinut noul comandant al
corpului de armata VII din Sibiu, feldmareșalul
Herman Kövos de Kövesháza, revista asupra ce-
lor trei batalioane ale reg. 64, ce se afla de pre-
zent in garnizoana orașului Orăștie. Escelenta
Sa care a fost insoțit de cătră comandantul bri-
gadei: colonelul Franz Hauschka de Treuenfels.
colonelul Goldbach si căpitanul Franz Navratil
si-a exrimat deplină mulțamită atât cu privire la
ținuta trupelor, cât si la exercitiile lor arătate.
In fine l'a felicitat pe d. colonel I. Lieb, căruia
i-s'a dat sa fie comandantul unui regiment atât de
brav, ca cel din Orăștie.

— **Manevrele regale române.** Ministerul de
rășboiu din București publica in „Monitorul Ofi-
cial” următorul comunicat:

„Răspândindu-se prin unele ziare diferite
știri cu privire la contramandarea manevrelor
din toamna anului curent, pentru diferite motive,
precum lipsa de furage, intreruperi de comuni-
cație din pricina inundațiilor, ministerul face
cunoscut ca toate știrile de acest fel sunt născociri
puse in circulație de răuvoitori sau de persoane
interesate a nu se face manevre.

Nici un moment nu s'a gândit nimeni, fie la
ministerul de rășboiu, fie la marele stat major al
armatei sa contramandeze manevrele; nici unul
din motivele invocate prin ziare nefiind fundate
si chiar de ar fi in parte unele greutăți, ele nu
sunt de natură de a împiedeca desfășurarea ma-
nevrelor”.

— **Sborurile lui Vlaicu.** Din București ni-se
scrie: Luni după prânz, pe la orele 6 jum., simpa-
ticul si îndrășnețul aviator Vlaicu a executat un
măreț sbor pe platoul Cotroceni, planând aproape
20 de minute la o înălțime de vre-o 80 metri, in
mijlocul unui cald entuziasm al publicului nu-
măros venit să-l vadă.

La aterizare s'a frișit una din rotilele aeropl-
nului, însă a si fost imediat reparată de aviator.

— **Documente omenești.** Din Gurahont pri-
mim o invitare la petrecerea de vară ce o organi-
zează „Gurahonci ifjusag” in Gurahont.

Intre organizatorii acestei petreceri sunt in-
șirați si următorii: Szerák Oktavia, fiica dlui
preot din Teiuș; între domni: Muntean Vazul si
Woda Miklós (fii de preoți romani).

— **Parastas pentru P. Șpan.** Din Timișoara
ni-se scrie: Reuniunea învățătorilor conf. gr.-or.
rom. din protopresbiteratele bănățene, condusă
de sentimentul gratitudinii si al pietății față de
răposatul profesor Dr. Petru Șpan, inaintea adu-
nării sale generale a oficiat parastas solemn in
biserica din Fabricul-Timișorii.

Suflet nobil, odihnește in pace!

— **Vești bune din Maidan.** Ni-se scrie: Cu o
mângăiere sufletească constat că petrecerea aran-
jată de tinerimea noastră din Maidan
cu concursul „Reuniunii de cetire si cântări” in
favorul sf. bisericei a succes peste așteptare.

Nu odata s'a accentuat că comuna Maidan a
dat neamului o seamă de cărturari, cari totdeauna
au știut să se însufletească de tot ce este nobil
si folositor si mai presus de toate să prețuiască
așezămintele naționale: biserica si școala de unde
pentru prima dată s'au împărțit ca dintr'un
izvor dătător de viață.

După ce poporul din comună alătura cu con-
ducătorii au știut să ridice așezămintele aceste
culturale la nivelul cerințelor moderne, după
ce in vremea din urmă s'a ridicat școala corăs-

punzătoare, s'a deschis încă o clasă si s'au pro-
văzut cu puteri destoinice, — nici aceasta tine-
rime stud. care este răspândită prin diferitele
orașe ale țării la școalele medii n'a vrut să rămână
indărăt, ci si ea cu modestele ei puteri, cu cuno-
ștințele câștigate dar mai mult prin exemple mo-
rale si materiale, vrea să-si dea concursul la ri-
dicarea si infrumșetarea așezămintelor acestora
culturale, ca acolo in locașul sfânt să le rămână si
lor numele de jertfitori si binefăcători ca văzând
frații de acasă să se însufletească pentru tot ce e
bun si sfânt neamului.

Programul bogat si variat a atras oaspeți nu
numai din localitate, dar si de prin depărtări.
Fii comunei, toamai de pe la Alibunar au alergat
să ia parte, iar cei ce n'au putut veni si-au trimis
obolul lor, ca prestațiunile acestor pioneri ai cul-
turei să fie încununete de un succes cât mai fru-
mos.

Fie ca aceste exemple vii să servească si altor
comune si poporului de model, iar tinerimei no-
stre, precum si Reuniunii de cetire si cântări
si conducătorilor ii exprimăm si pe această cale
sinceră mulțamită pentru silințele ce au depus
in interesul luminării poporului nostru.

Inainte si Dumnezeu va fi cu noi.

Leru.

— **Cununie.** D. Iosif Pascu, candidat de preot
din Fizeș, si dșoara Lucreția Ieremia din Cilnic
iși anunță cununia ce va avea loc la 28 August n.
in biserica gr.-ort. română din Cilnic.

Felicitările noastre.

— **Din Pecica.** Ni-se scrie: In nrul 30 din a. c.
al „Tribunei” cetesc chitarea coroanei dată de
mine pentru cei năpăstuiți de ploi din Moldova.
Redacția mă numește „un harnic plugar si pro-
prietar”. Mi-ar plăcea foarte mult să fiu ceeace
onor. redacție m'a făcut. Dar durere de o miie
de ori, că eu azi nu mai sunt plugar si prin ur-
mare nici proprietar. N'am nici plug, nici pro-
prietate, decât doar ceva bani, dela tatăl meu,
primindu-i drept despăgubire pentrucă am fost
seos dincasa părintească, eu fiind feciorul cel
mai mare. Am mai luat apoi o brumă de bănet pe
o sfoară de pământ, partea nevestii mele. Se
vede că dv. necunoscându-mă in destul mi-ați dat
frumosul titlu, pe care eu — cum am zis — nul
merit. Ori poate ați fost de părerea că o faptă
ca aceasta nu se poate sălășlui decât in inima unui
proprietar, sau, cu alte cuvinte, numai pe cel cu
proprietate ii poate lăsa inima să aducă o mică
jertfă pentru cei nenorociți. Eu când am dat din
puținul meu coroana, nici prin gând nu mi-a tre-
cut că întinzând si eu o mână de ajutor celor
nenorociți, să fiu laudat. Mi-am făcut socoteală că
1 coroană nu mă ferește nici pe mine, nici pe
altul si că dacă ar da cu toții atât cât pot fără
să simtă, s'ar putea strânge sute de mii si frații
noștri cei loviți de urgia vremii nu ar simți atât
de greu năpasta ce i-a ajuns. Durere că nu toți
judecă ca mine, dar dacă nu — ce să fac? Să stau
si eu rece in fața primejdiei — nu mă lasă inima.

Dar dacă mi-ar fi dat bunul Dumnezeu după cum
văd că le-a dat multor altora, a-si fi dat nu 1 cor.,
ci a-si fi dat atâta cât să se cunoască unde dau
Deci nu din prisosință dau celor in neputință,
ci din puținul meu ce-l am, dau si celor năpăs-
tuiti; când am, — un ban.

Am scris acestea pentru frații mei din Pe-
cica. Poate vor fi mulți cari vor fi crezând că eu
urmăresc a-mi face reclamă de proprietar si mare
bogătoi, căci între plugarii noștri si astăzi se mai
află de aceia cari cred că chitarea in foaie se face
numai pentru a se lauda binefăcătorii. Si ne-
știind intelesul chitării, in loc de a face ca mine,
dau in mine. Pecica-Română. Petru Panta
Pontescu.

— **Arestarea unui poet grec.** Din Orșova se
anunță: Inspectorul de poliție Ivackovics a are-
tat pe propria sa răspundere, pe un vapor al so-
cietății de navigație dunăreană, ce mergea spre
România, pe poetul grec conte Spiridon Cavad.

După un lung interogator in limbile italiană
si franceză, contele a fost arestat.

E vorba de o eserocherie monstră americană in
care e implicat si Cavada si pe urma căreia a su-

— **Jertfele aviațiunii.** Din New-York se anunță: In Chicago a avut loc Duminecă un mare meeting de aviațiune. Se aștepta sosirea aviatorului Atwood care plecase din St. Louis. Până să sosească, un alt aviator, Badger, a făcut un sbor de câteva elipe. Deodată, mașina s'a îmburdât și a căzut. Badger a murit momentan.

Aviatorul Iohnstown a căzut cu aeroplanul său în lacul Michigan și s'a înecat.

Din Londra se anunță că aviatorul Morisson a căzut din înălțime de 30 metri în mare și s'a înecat.

— **Holeră în Viena.** Secția sanitară a ministerului de interne anunță un caz de holeră în Viena. O femeie, muncitoare într'o fabrică de dopuri de metal, s'a îmbolnăvit alaltăieri. Transportată la spital, medicii au constatat că boala ei e holeră.

S'au luat imediat toate măsurile de izolare.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

19 August n.

Hateg: Concert urmat de dans în sala mare a hotelului „Mielul de aur”. Inceputul la orele 9 seara. Concertul se dă cu concursul dsoarelor Florica Teodosiu, Roma și Florica Ciuciu.

20 August n.

Sasca-Montană: Producție declamatorică-teatrală („Rusaliile” de V. Alecsandri) urmată de dans în sala hotelului „Victor Kokesch”. Inceputul la orele 8 seara.

28 August n.

Timișoara: Concert și teatru („Lecuit”, comedie într'un act de Coriolan Brediceanu) urmat de dans în restaurantul „Erzsébet” Novotny. Inceputul la orele 8 și jum seara.

POȘTA REDACȚIEI.

P. P. P. în Pecica. Prețnerarea manuscrisului dtale pentru ziar reclamă multă vreme. Sperăm însă totuși că-i va veni rindul în curind. Toate cele bune!

Poșta Administrației.

Spasie Crista Jdovin. Abonamentul dv. e plătit acum până la 1 Iulie 1911.

BIBLIOGRAFII.

A apărut și se găsește de vânzare la „**Librăria Tribuna**” cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

*
Cântece populare românești pentru o voce cu acompaniare de pian de **G. Dima.** Cu text român și german.

1. Mândruliță de demult	1—
2. Jelui-m'aș și n'am cui	1:30
3. Vai mândruță dragi ne-avem	1—
4. Hei, rei, măi!	1:30
5. De-ar fi trăznit Dumnezeu	1:80
6. Sub fereastra mândrei mele	1:30
7. O ce veste minunată	1—
8. Doamne, Isuse Hristoase	1—
9. Leagăn verde	1—
10. O inimă întristată	—90
11. Hop, țurcă-furcă!	1—
12. Ciobanul	1:30

*
Cântece populare și melodii vechi românești pentru cor mixt de G. Dima. 1 caet (partitura) costă Cor. 270, vocile de cor complete Cor. 1, (Sopran, alt, tenor și bass).

Caietul I.

Fântână cu trei isvoară.
Copilă tinerică.
Cucule cu peană sură.

Caietul II.

Ce faci Ioană?
Cucuruz cu frunza'n sus.
Hei leliță din cel sat.

Caietul III.

O ce veste minunată.
Doamne Isuse Hristoase.
Nunta din Cana.

Caietul IV.

Leagăn verde de mătășă.
Trei păstori.
Astăzi prorociile.

Caietul V.

Nu-i dreptate.
Intre piatra Detunata.
In zădar alerg pământul.

Caietul VI.

Hai în horă.
Plugurile
Așa am fost ursită.

Caietul VII.

Hora Severinului.
Rămâi sănătoasă.
Sărmană frunză.

Caietul VIII.

Bălcescu murind.
Trăiesc în suferință.
Scumpă, dragă copilă.

Caietul IX.

Mândruliță de demult.
Sub fereastra mândrei mele.
Hei, rei, măi!

Caietul X.

Nu m'ar arde dorul.
Anicka dela moară
Cărăușul.

(Cântece populare slovești)

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu.**
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și tr

BEISZ
MIKSA
fabrică
MOBILE
în
Oradea-mare-Nagyvárad
Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

Leon Tolstoi.

85

RĂSEOIU ȘI PAGE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Dar se convinsese numai decât că nu era chip să-i oprești. Un val nou îl târi cu sine, ducându-l îndărăt. Trupele fugeau în masse așa de compacte, încât odată prins în mijlocul lor, nu te mai puteai dezbăra. Oamenii strigau:

— Mai iute, nu perdeți vremea!

Ei își descăreau puștile în văzduh, ba loveau chiar calul lui Kutuzow. Comandantul șef izbuti totuși, cu mari eforturi, să se degajeze din acel vârtej omenesc, și cu suita sa pe jumătate redusă, galopă în direcția tunurilor. Prințul Andrei se căznea să nu-l piardă pe Kutuzow din ochi, când deodată zări la poalele muntelui, prin fum, o baterie rusească care trăgea încă, și un grup de Francezi năvălind asupra ei. Ceva mai sus el văzu infanteria rusă, nemisecat, și care nu se amestecase cu fugarii, dar nici nu sărea în ajutorul bateriei. Generalul acestui batalion se apropie de Kutuzow, care nu mai avea decât o suită de patru inși. Cu toții erau palizi și se priveau fără nici o vorbă.

— Opriti-i pe mișei! strigă Kutuzow găfâind.

Dar în clipa aceea, ca pentru a-l pedepsi de aceste cuvinte, o ploaie de gloanțe se abătuse deasupra regimentului și a lui Kutuzow.

Francezii atacaseră bateria și zărindu-l pe Kutuzow, trăgeau asupra lui.

Comandantul regimentului fu atins la picior, mai mulți soldați căzură, și ofițerul care ținea drapelul îl lăsă să-i scape din mâni. Drapelul se clătina în aer, apoi căzu peste puști. Soldații începură să tragă fără să aștepte porunca.

— O! o! o! făcu Kutuzow cu o expresie de desperare. Bolkonsky, adăogă el cu un glas, pe care conștiința sa de bătrîn neputincios îl făcea să tremure, Bolkonsky, ce se petrece oare? Ce se petrece?

Înainte ca el să fi rostit aceste cuvinte prințul Andrei, simțind lacrimi de rușine și de necaz strângându-i gâtteleul, sări de pe cal și dete fuga spre drapel.

— Înainte, copiii! strigă el cu o voce pătrunzătoare și ascuțită ca de copil. „Iată ora!” gândi el înfășcând mânerul drapelului și ascultând cu plăcere sueratul gloanțelor, îndreptate de sigur împotriva lui. Mai mulți soldați căzură.

— Hura! strigă prințul Andrei ținând cu mare greutate coadă drapelului. El dete fuga înainte, sigur că întreg batalionul îl va urma.

Intr'adevăr, abea făcu câțiva pași, că un soldat, și altul, și încă unul, apoi întreg batalionul alergară după el și îl întrecură. Subofițerul luă drapelul care se clătina în mâinile prințului Andrei, dar izbit de un glonte, îi dete iar drumul. Prințul Andrei îl înfășcă din nou și târindu-l după sine, dete fuga după batalion. El vedea ca prin vis artileriști ruși la oarecare depărtare: unii se băteau, alții își părăseau tunurile, alergând întru intimpinarea sa. El deosebi de asemenea și soldați francezi, cari luau caii artileriștilor ruși și întorceau tunurile. Prințul Andrei cu batalionul său era deja la douăzeci de pași de tunuri. In jurul lui gloanțele suerau într'una și soldații cădeau, cu vaete lungi. Dar el nu-i vedea, căci nu privea decât bateria în fața sa.

O luptă singulară îl interesa cu osebire. Nu departe

de el un artilerist rus, flăcău înalt și voinic, se lupta cu un infanterist francez, cu părul roș și cu ochii plini de pistrui. Rusul avea chipul buimăcit și ochii priveau cu o spaimă mirată. Lupta se dădea în jurul unui drapel pe care rusul îl ținea cu îndărmire și care trăgea francezul. Un alt infanterist francez, mantaua albastră și pantalonii roși, venea fuga în ajutorul camaradului său, cu baioneta lucitoare înțesată pe tesaca goală lovindu-i soldurile. „Artileristul are un pistol încărcat într'o mână, își spunea prințul Andrei... De ce nu trage, că-l omoară cel de vine!”

Dar nu putu vedea sfârșitul luptei. Bolkonsky deodată impresia că un soldat de lângă dânsul se beștea în cap cu o măciucă. „Dar ce am eu, măciucă! picioarele mi-se înmoaie!” gândi el, căzând pe spate. In jurul lui se făcu tăcere, el simți liniștea câmpului tinzându-se în toate părțile... Bolkonsky închise ochii și în mîntea lui confuză nu trăia pentru moment decât părerea de rău că nu putu asista la sfârșitul luptei între artileristul rus și Francezii...

Când deschise pleoapele, ochii lui se înălțară cer... un cer imens, înalt și profund, un cer albastru și vast cum nu văzuse nici odată până atunci. Și acela se întindea pretutindeni, curat și imobil, imensitatea lui pluteau norii călători. Un sentiment mai pomenită cucernicie umplu sufletul prințului Andrei în fața acestui cer maestros.

„Așa de înalt, de curat, și de adânc este... Nu cum îl credeam eu... Nu așa cum sunt cele de pe cer. Da, toate-s mărunte și proaste față de cerul divin, liniștit și imens... Toate... Cum de-l văd eu întru prima oară?... Da... e curat... e altfel... e sfânt... afară de el nu mai e nimic... Și eu... în sfârșit! Doamne! îți mulțămesc...”

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár, Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul »Fészle«

Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și toffelul de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

Vällischhof

Stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

organizat conform tuturor receririlor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann, de aer, de soare, de abur, de aer cald, acid carbonic, de oxigen, de radium medicinale și electrice, gimnastică etc.) minute depărtare dela Viena în regiune romantică frumoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și intestine etc.

Tratament de slăbire și îngrășare.

Stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Locația: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Program și telefon: Vällischhof-Giesshübl bei Wien. Prospecte și cu detalii stă la dispoziție medicul și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

O doamnă română caută loc ca econoamă

în casa unui preot sau funcționar român văduv sau necăsătorit. — Oferte serioase sunt a se trimite sub adresa »Vlorica 50« Postrestante, Temesvár.

Anunț.

Intr'o comună mare nemțească (Orășel) cu țirg de 2-ori la săptămână cu o împrejurime foarte mare și bogat se află de vânzare din cauza unei alte întreprinderi

O prăvălie

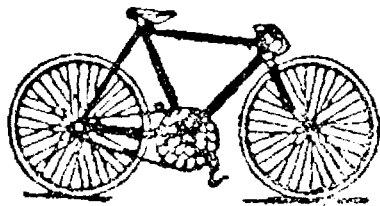
de modă, manufactură și galanterie.

Condițiunile sunt foarte ușoare. Ofertele sub Nr. «1000» sunt a se adresa la administrația Tribunei, Arad.

Bicicletele de re-nu memondial:

THE-CHAMPION și PREMIER

cu osie campanilară

roată automată (cu frână liberă) se vând pelângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii, fără de nici o ridicare de preț în rate lunare de 12 și 15 cor. precum și

— părți alcătuitoare pentru biciclete —

ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus. În urma circulației mari unde în toată Austro-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus — în mare cu preț original de fabrică. —

Láng Jakab și fiul

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare Budapesta, VIII., József-körut 41.

Filiale: Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut 6.

Catalogul de lux cu 1600 de chipuri se trimite gratuit.

Se caută

o domnișoară mai în etate,

care vorbește perfect și nemțește, pentru o copilă de 14—15 ani pe orele 4—1/28 d. m. Strada: Deák Ferencz Nrul 24. Ușa 2.

LUCZA JÓZSEF

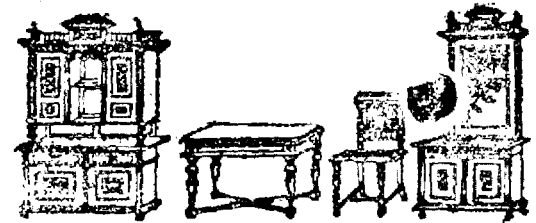
atelier chimic p. curățitul hainelor Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, haine de doliu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se efeptuiesc imediat.

MAGAZIN DE MOBILE
Joan Réthi

fimplar artistic pentru edificii și mobile, în Sibiu — N.-szeben, Elisabetg. 20.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de școale, biserici, magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă liferare promptă prețuri moderate și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

XLIII.

la ceasurile nouă, în flancul drept, pe care-l con-Bagratiion, afacerea nu era încă angajată. Ne-să cedeze stăruințelor lui Dolgorukoff care tot să se înceapă atacul, și dorind să-și degajeze și mult răspunderea, Bagratiion îi ceru lui Dolgorukoff să primească poruncă dela comandantul șef. — că dacă curierul nu va fi omorât în drum, ceea ce el mai probabil, el nu va putea fi îndărăt înainte de a ajunge, căci distanța care se întindea dela un flanc alt era de vre-o zece kilometri. El se întoarse și sără suita sa și ochii lui stinși și adormiți se pe chipul copilăros al lui Rostow, care nu mai de speranță și de emoțiune. Bagratiion îi în-tă lui misiunea.

Dar, Excelența Voastră, dacă în loc de coman-șef o întâlnesc pe Majestatea Sa? zise Rostow la cozoroc.

„Vei lua ordinul dela Majestatea Sa, zise Dolgorukoff locul lui Bagratiion.

„Rostow, care avusese timp să doarmă câteva ceasuri, era vesel, curajos, și plin de hotărâre.

„Căci el era limpede și el avea un cal bun. Rostow puse pe Beduin la galop.

„Căci o jumătate ceas de cale, auzi bubuit de tunuri și de pașă. Trecând prin fața trupelor austriace, se vede scama că garda intrase și ea în foc. „Cu cât bine, îl voi vedea de aproape” gândi el.

„Căci aproape în linia întâi. Câțiva călăreți veneau în întâmpinarea sa: erau ulanii din garda rusă, cari erau în învâlmășeală dela atac. Rostow trecu mai departe de ei. Dar abea făcu o sută de pași spre față pe toată întinderea drumului, văzu o masă de călăreți în uniforme albe strălucitoare, călărind

pe cai negri și care-i esiră fugind în cale, împedându-l să treacă. Rostow își puse calul în galop și o luă de-a curmezișul ca să treacă alături de ei. Călăreții aceștia erau cavalier-garda rusească, și mergeau împotriva cavaleriei franceze, care venea în sens invers.

Temându-se de a fi strivit, ori târit în șarja contra francezilor, Rostow galopă dealungul rîndurilor, în toată repezițiunea, dar el nu reuși să evite ciocnirea. Cel din urmă din cavalier-gardă, un urias ciupit de vărsat, l-ar fi răsturnat fără îndoială împreună cu calul său, dacă tânărul ofițer n'ar fi avut prezența de spirit să-și agite biciul în fața calului colosului. Deja Rostow auzea strigăte de hura, apoi văzu epoletii rușilor amestecându-se în rînduri cu epoletii roși ai francezilor.

Apoi nu mai rămura nimic, căci fumul împușcăturilor umplea văzduhul. În acest moment avea loc acest atac celebru al cavalier-garzilor, și care a provocat chiar admirațiunea Francezilor. Rostow află abea mai târziu că din toată acea mulțime de oameni, unul mai frumos ca celalalt, unul mai strălucit, mai tânăr, mai bogat ca celalalt, și cari trecuse prin fața lui călări pe cai de mii de ruble, n'au rămas după asalt decât optsprezece oameni în total!

O clipă Rostow se întrebă dacă n'ar face mai bine să-și urmeze, în loc să se achite de misiunea lui.

— De ce să-și învidiez? își zise el. Mai am vreme. Și cine știe, poate că voi da în curind ochii cu împăratul.

El trecu pe dinaintea unei linii a regimentelor de gardă și auzi o voce, cum îl striga:

— Rostow! Rostow!

— Cine mă chiamă? strigă el, nerecunoșcându-l pe Boris.

— Regimentul nostru vine dela atac, făcu acesta cu aerul fericit al tânărului care ia pentru întâia oară parte la foc.

Rostow se opri.

— Ei bine, cum s'au petrecut lucrurile? întrebă el.

— I-am respins. Și Boris începu a povesti amănuntele angajamentului, dar Rostow își puse calul în mișcare.

— Dar unde te duci? întrebă Boris.

— Port un mesagiu pentru Majestatea Sa.

— Iat-o, zise Boris care înțelesese „Alteța Sa” — și arătă cu degetul spre marele duce, care se afla la două sute de pași de tinerii ofițeri.

— Dar acesta e marele-duce, și eu îl caut pe comandantul șef sau pe împăratul.

— Conte, conte, strigă în clipa aceea Berg, venind fuga din altă parte. Conte, am fost rănit la brațul drept, dar am rămas totuși în rînduri. Țin acum sabia cu stînga. Toți von Berg-ii au fost niște eroi.

Dar Rostow nu-i dete ascultare, ci se îndepărtă. Ca să nu nimerească în linia întâi el trecu în linia de rezervă, ocolind locurile unde auzea mitraileza. Dar deodată auzi împușcături în dosul trupelor, într'un loc unde n'ar fi bănuț de fel pe inamic.

— Ce se petrece? Asupra cui se trage? întrebă Rostow pe soldații Ruși și Austriaci cari îi veneau întru întimpinare, în rînduri învâlmășite.

— Dracul să știe. El a bătut toată lumea... Ne-a prăpădit... totul e pierdut, strigau fugarii în rusește, în nemțește și în limba cehă.

(Va urma).

= Atelierul de fotografariat a lui =

Csizhegyi Sándor

Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.
(Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități în pânze ori mătase, cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. — Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu-Hermannstadt, Reisporgasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploale)

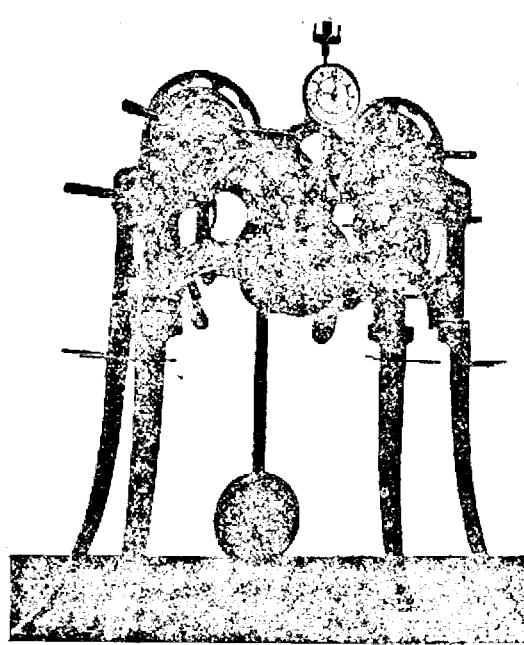
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pntu domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Fabrică de ceasornice electrice și ceasornice de turn

gr. Thorotzkai és Társa
Rozgonyi és Lendvai

Budapest, VII, Sziv u. 32

Pregătește

ciasuri pentru turn

din material de seamă cu funcțiune precisată, în orice mărime.

Ciasuri principale și laterale electrice, ciasuri vertizatoare pentru școli și fabrici.

Ciasuri pentru castele, căsărmi și terase și jocul dangătului de clopote. — Primește reparaturi, precum și prefacerea ciasurilor vechi în ciasuri de turn cu salt de minut.

Cea mai mare și mai modernă fabrică de ciasuri electrice și de turn din Ungaria.

Ciasornicarii permanenți ai capitalei și furnisorii căilor ferate ungare a fabricilor de tutun și casei de amanet.

Premiat la expoziția gener. din Pécs cu medalie de aur și la expoziția asociației industriale din țară cu diploma de onoare.

Apa-ducte.

Ceice doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy utca 16 sz.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, căsărmi și școale. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuite

Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată, dă garanția de 3 ani.

Friederich Schintzel

fabrică de mizeluri, salamă și cărnățarie

Nagyszeben — Hermannstadt

Jungerwald-Strasse Nro. 3.

Își recomandă diferitele specialități de cărnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, cărnăței de hrean și Frankfurt, caș de ficat, sarfaladă, etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc. — Liste de prețuri gratuit. Vânzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efeptuiesc prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul

Ioan Haag

tăietor de pile

Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate și

Primește spre scobire pile mici și mari vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

Comandele se execută grabnic și prompt

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

Mare asortiment de

arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanție și prețuri moderate totfelul de reparaturi d. arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramofone, mașini de scris, precum și prefacerea armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios

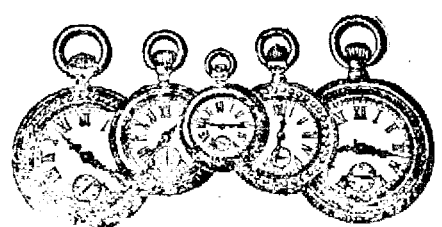
H. Miklós J.

ciasornicar,

Sibiu — Nagyszeben, Reisporgasse 11

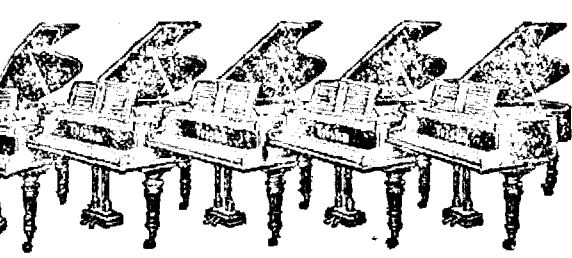
Cea mai ieftină sursă de cumpărat a totfelul de

CIASORNICE

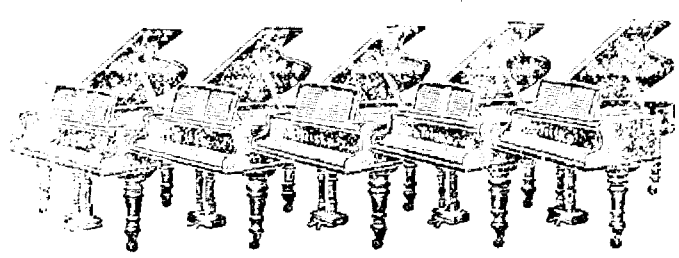
de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios.

Toate reparaturile se execută prompt și cu garanție.

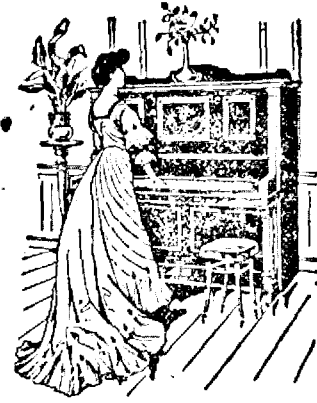
FONDAT LA ANUL 1870.

Acordările și reparațiile le execută în mod special!

Salon vestit și magazin bogat de:

Piane,
Pianine, și
Cimbalme.

la renumita firmă:
TRISKA J.
în Cluj — Kolozsvár, Bartham-u. 14.
Se pot cumpăra și închiria pe lângă prețurile cele mai avantajoase.
— Numai fabricate de primă calitate. —

Pentru orientarea on. public dau mai la vale declarațiile de recunoștință în limba maghiară sosite în timpul din urmă:

On. firme Triska J. Cluj.
duc la cunoștință, că construcția eternăului meu, în urma reparaturilor și renovărilor făcute de Dv., se poate iarăși folosi pentru aceea nu pot scăpa ocazia de a exprima mulțămirea și recunoștința mea.
Szentlászló. *Gróf Miklos Miklós.*

Firmei Triska Cluj.
șirele acestea Vă exprim bucuria mea pentru repararea pianului meu, în urma căreia am primit un ton nou și foarte melodios, ceea ce servește spre laudă și onoare, iar mie-mi ați făcut Vă exprima recunoștința și deplina credere.
Korpád,
Madam Ferenczi Gyula, Boar Ana.

On. Firmă.
pistola de ieri uitasem să vă amintesc, că a sosit pianul trimis și deja e și aranjat în condiții perfecte. E foarte frumoasă și se bucură de laudă generală.
Ujvár, 5 Iunie 1909.
Walton Robert
profesor de liceu.

Magazin de piane Triska, Cluj.
cam târziu, nu pot scăpa ocazia a nu-ți exprima recunoștința mea pentru pianul trimis instrumentul e ineccepționabil, are un ton plăcut, iar exteriorul corespunde pe deplin mulțămesc, că fără să-l văd și aleg, am fost satisfăcut atât de bine.
Zilah) 1 Maiu 1909.
Cu stimă *Mátyás Adolf.*

Firmei Triska Cluj.
a ajuns în pace. Ne-ai câștigat comanda generală. Vă mulțămim pentru serviciul și onest.
Ioan Bucur
preot gr. ort.

Dlul J. Triska Cluj.
pianul cumpărat dela D-ta sunt mulțămim după expirarea unui an n'am aflat nici o defecțiune.
Cu stimă
24 August 1908.
Becsky Bálint
asesor la sedria orfanală comitatensă.

On. Dle Triska.
pianul cumpărat dela Dv. toți sunt mulțămim și ne bucurăm că ne ai satisfăcut dorința.
Cu stimă
18 Aug. 1908. *Madam Nagy Elek.*

Dlul J. Triska Cluj.
pianul trimis m'a satisfăcut pe deplin.
Cu stimă
19 August 1909.
Vád. Bécássy.

Dlul J. Triska, Cluj.
cunosc cu plăcere, că pianul trimis mie o calitate neeccepționabilă, și pentru aceasta recomand firma D-tale în jurul cunoștințelor.
Szentlászló, 1 Sept. 1908.
Marossy Aranka
profesoară la școl. civ.

O. D. J. Triska, Cluj (Kolozsvár).
Străformarea pianului meu lung în „Mignon” scurt, ce și-l-am trimis, m'a satisfăcut pe deplin, atât prin forma estetică din afară, cât și prin bunătatea și trăinicia lui.
Pianiști virtuozii, cari l-au probat după reparații, s'au declarat cu cea mai mare recunoștință asupra lui. Alți specialiști, pentru forma externă estetică și artistică, l-au aflat de model al industriei de pianuri.

Pentru aceea îmi fac o datorie de plăcere, când Vă exprim sincera mea mulțămire și recunoștință pentru lucrul cinstit și succes în toată privința. Și cu plăcere recomand tuturor celor interesați magazinul și atelierul D-v. Cu osebire stimă
Dej, 20 Iunie 1909.
Kenyeres László
jude reg. cerc.

Firmei Triska J. Cluj (Kolozsvár).
Datorez on. firme, cea mai mare recunoștință pentru renovarea pianului meu numit „Bosendorfer”; atât îmbrăcarea cu piele, cât și punerea corzilor au succes excelent și prin tăiere tonul n'a pierdut nimic. Pianul întru nimic nu se poate deosebi de unul nou. Cunoștințelor mei voi recomanda aceasta firmă cu toată căldura. Cu stimă
Bistrița, în Decembrie 1908.
Madam Póka Elemér.

Firma Triska J. în 1902, pianul meu Bosendorfer străformat în pian scurt format Mignon, care lucrare e una dintre cele mai bine succese, iar corzile și-au păstrat tonul pe fect. Cu un cuvânt străformarea s'a făcut spre deplina mea îndestulare.
Cluj, în Ianuarie 1909.
Dr. Bánffy Ernő.

On. Dle Triska!
Cu bucurie satisfac dorinței D-tale, când îți anunț, că pianul meu „Beregszászy” de 40 de ani l-ai dres în așa formă, că mai gata e ca unul nou.
Cluj, 21 Oct. 1908.
Cu stimă:
Contesa Kuun Géza.

Dlul J. Triska, măiestru de piane Loco.
La rugarea D-tale bucuros adevăresc, că pianul meu de Pokorny—Bosendorfer, pentru o radicală reparatură l-am conezcut D-tale, și cu calitatea muncii săvârșite, precum și cu stăvirea speșelor, sunt pe deplin mulțămim. Firma, o recomand călduros.
Cluj, 23 Oct. 1908.
Dr. Richter Aladár
profesor ord. la academia de știință.

On. D. Triska J. Cluj.
Pentru străformarea și scurtarea vechiului meu pian, și provederea lui cu construcție nouă, făcute cu multă cunoștință specială și adus la perfecțiune, îmi fac datoria când îți exprim mulțămirea și recunoștința mea, pentru această muncă curată, bună și trainică. Cu stimă:
Bistrița, 12 Nov. 1908.
Láni Godofred
vice-comit. comit. Beszterce-Naszód.

Stim. D. J. Triska magaziner de pianuri în Cluj.
Azi mi-a sosit pianul. Sunt foarte mulțămim atât cu expunerea lui, cât și cu tonul și organizația internă. Primește Dle Triska mulțămirele mele, că m'ai făcut să ajung la un fabricat atât de bun. În alăturare îți trimit frachtul. Pianul de altfel a sosit fără nici o zgărietură măcar.
M-Igen, 9 Iulie 1907.
Cu stimă
Ikrich Arnold pretor.

Dlul J. Triska, mare magazin de pianuri în Cluj.
Cu pianul cumpărat dela on. Firmă, în cea mai completă măsură sunt mulțămim. Tonul e curat și sonor, și pe lângă că e destul de tare, e și plăcut. Stimul e și acum, după jumătate an atât de neeccepționabil, că nu am observat încă lipsa stimulării de nou. Pe baza acestor experiențe, pot recomanda firma pianurilor ori și cui.
Marosujvár, 27 Aug. 1908. *Borbély János*
m. kir. mázsatiszt.

Dlul J. Triska, Loco.
Pianul numit „Wierth” cumpărat dela D-ta m'a satisfăcut în toată privința.
Cluj (Kolozsvár) 21 Sept. 1908.
Iárdnyi Gábor
major de artilerie.

Stim. D. J. Triska Cluj.
Pianul cumpărat la Dv. a sosit în pace și nevătămat. După așezarea lui l-au examinat și probat cunoscuții și amatorii de pian, și eu toții suntem îndestulați, atât în privința prețului, cât mai vartos a tonului sonor și intensiv.
Szilágysomlyó, 17 Sept. 1908. Cu stimă
vád. madam Bágy Sámuel.

Marelui mag. de pianuri J. Triska Cluj.
La șirele adresate mie cu plăcere Vă anunț, că pianul scurt, cumpărat dela Dv. în 1907, în toate privințele s'a dovedit pe deplin corespunzător. Fetița noastră în vârstă de 14—15 ani, care de mai mulți ani învață, cântă la el cu multă desfătare, totdeauna spre marea noastră bucurie și mulțămire.
Dej, 21 Aug. 1908.
Páll
jude de tribunal.

On. Dle!
Cu pianul procurat dela D-ta, de un exterior estetic, sunt pe deplin mulțămim. Pentru tonul plăcut, frumos și puternic, recomand ori-și-cui firma D-tale.
Bistrița (Beszterce) 20 Aug. 1908.
Cu stimă
Madam Garabet Bálint.

O. D. J. Triska Cluj.
După folosință de un an, sunt mulțămim cu pianul numit Wirth, cumpărat dela D-ta. Tonul fin, trăinicia corzilor, estetica externă, dar în deosebi construcția solidă intenă ridică pianul și peste cele alese la locul prim. Deci, stăt pentru calitățile acestea, cât și pentru îngrijirea și jingășia cu care sunteți la împachetarea și spedarea pianurilor, Vă exprim deosebita mea recunoștință.
Deva, 19 Aug. 1908. *Hajduczky József*
director de bancă.

Miere de albine curată

în orice cantitate cumpără »Severineana« societate comercială pe acții, Caransebeș.

Caut

un candidat de avocat

cu practică bună. Dr. A. Morariu, adv. Elisabetopol (Erzsébetváros).

S'a deschis
prăvălia de pardesie de dame
György Menyhért & Co.
Nr. telefonului 855.
Arad, piața Andrásy 8.
Vis-à-vis de biserica Minorților.

Mare asortiment în noutăți englezești de cea mai elegantă formă; modele originale în pardesii de dame și domnișoare pe lângă prețuri ieftine, fixe. — Comandele după măsură se execută în timp scurt. — În provincie la cerere se trimit mustre.

Se caută

un candidat de avocat cu practică.

Se recere cunoștința limbilor românești și germâne. A se adresa avocatului

Dr. Cornel Spatariu,
în Versecz.

Numai p. fumători

cari cu considerare țin la sănătatea lor dau zilnic câte 1—2 fil. mai mult:

Specialitate de club 120 foite 20 fil.
70 „ 12 „
O cutie de tuburi (100 buc.)
70 fil.

Marcă de scutire.

Se capătă pretutindenea.

Cine trimite adresa la

Halász Ferencz, Budapesta
Strada Nefelejts No 4,
primește două cărțițe gratuit.

La sfaturile medicale, foitele nu sunt imprimate, dar cu toate acestea au o marcă de scutire și apoi semnătura fabricantului „MODIANO”.

M. Schromm
mehanic
Brașov—Brassó
Hosszú-utca No. 27.

Recomandă în atențiunea onor. public din loc și jur

marele său atelier mehanic
a anjat în Brașov, Hosszú-utca 27, unde se efectuează tot-felul de lucrări atingerătoare în aceasta branșă, precum:
mașini de cusut, biciclete, gramofone și apaducte,
pe lângă prețurile cele mai convenabile și execuție solidă și punctuală.

Iosif Mendel

fabricant de mobile în Alba-Iulia
Gyulafehérvár.

Recomandă în atenția Onoratului public magazinul său bogat asortat

Serviciu prompt, prețuri ieftine, garanță deplină.

Cornel Tunner

industrie de marmoră și granit în
Timișoara-Fabrik, Andrásy-ut No 22.
și Timișoara-Josefin, Hunyadi-utca No 4.

Iși recomandă magazinul său bogat asortat cu

pietrii monumentale

table de marmoră, statui,
etc, fabricație proprie în executare
de gust frumos și preț moderat.

Având un magazin bogat, livrează
— mai ieftin ca orice concurență. —

Recomandându-se on. public roagă
cercetarea binevoitoarelor comande:

Cornel Tunner,
măiestru de sculptură în piatră.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad
cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea ces mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticiper spese
sele de intabulare, convertes datorii de interese mar

— **R-solvare grabnică, serviciu prompt** —

SZÜCS F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu
pe teritoriu comitatului Arad, orașului Arad, comitatul
Bichis, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Prisec pe lângă onorar acuisitori de sfaceri
și demnitate încredere.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
„TRIBUNA POPORULUI”
FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. | Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. | Pe un an . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.